

Inwestycje przedsiębiorstw produkcyjnych działających w Polsce

Październik 2017

KPMG.pl

© 2017 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Spis treści

	Wstęp	5
	Kluczowe wnioski z badania	6
1	Uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja gospodarcza Polski	8
2	Strategia producentów na najbliższy rok	12
3	Plany inwestycyjne firm produkcyjnych	20
	3.1 Inwestycje w zakłady produkcyjne	20
	3.2 Inwestycje w środki trwałe	22
	3.3 Inwestycje w kapitał ludzki	24
	3.4 Inwestycje w efektywność operacyjną	29
	3.5 Inwestycje w innowacyjność	32
4	Przeszkody i zachęty inwestycyjne	38
5	Metodyka badania	44

© 2017 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wstęp

Niezmiernie miło jest nam przekazać w Państwa ręce najnowszy raport KPMG pt. „Inwestycje przedsiębiorstw produkcyjnych działających w Polsce”. Celem raportu jest przedstawienie sytuacji przedsiębiorstw produkcyjnych, ich kluczowych wyzwań i planów inwestycyjnych. W publikacji staramy się odpowiedzieć na zasadnicze pytania związane z przyszłymi kierunkami rozwoju, najważniejszymi dla firm obszarami inwestycji czy wykorzystaniem zachęt publicznych. Podobne badanie przeprowadziliśmy cztery lata temu – dzięki porównaniu udzielanych przez przedsiębiorstwa odpowiedzi uzyskaliśmy unikalne spojrzenie na zmiany, które zaszły w tym czasie.

Pozytywną informacją płynącą z badania są deklaracje większości ankietowanych przedsiębiorstw o planowanym zwiększaniu nakładów inwestycyjnych, wzroście zatrudnienia czy ekspansji na zagraniczne rynki. Jednocześnie obecna sytuacja gospodarcza stwarza wyzwania, z którymi przedsiębiorcy w Polsce się wcześniej nie mierzyli. Problem ze znalezieniem pracowników już jest odczuwalny i będzie wymagał nowego podejścia do rekrutowania pracowników i wysiłku by ich zatrzymać. Ankietowani przyznają także, że zmiany polityczno-gospodarcze w Unii Europejskiej mają wpływ na ich strategię, a jedynym czynnikiem ryzyka, który zyskał na znaczeniu w porównaniu do poprzedniego badania jest niepewność polityczna na obecnych bądź docelowych rynkach.

Serdecznie dziękujemy wszystkim przedsiębiorcom uczestniczącym w badaniu za podzielenie się swoimi doświadczeniami. Pozwoliły nam one na przygotowanie niniejszego raportu. Mamy nadzieję, że dostarczy on wielu ciekawych spostrzeżeń i wniosków, które będą zachętą do dalszej dyskusji na temat inwestycji firm działających w Polsce.

Anna Sińczuk
Partner w KPMG w Polsce

Rafał Wiza
Partner w KPMG w Polsce

Kluczowe wnioski

Pozytywne nastawienie przedsiębiorców

Aż 76% badanych firm pozytywnie ocenia swoją sytuację – odzwierciedla się to we wzroście produkcji sprzedanej przemysłu, rosnącej wartości nakładów inwestycyjnych, zwiększającej się liczbie zatrudnionych oraz podwyższającemu się przeciętnemu wynagrodzeniu.

Firmy planują rozwój, jednak dostrzegają wyzwania

Optymistyczne nastroje znajdują odzwierciedlenie w strategii badanych przedsiębiorstw produkcyjnych na najbliższe miesiące. Blisko 60% ankietowanych firm zapowiedziało, że w ciągu następnego roku będzie się rozwijać, głównie poprzez wzrost działalności na obecnych rynkach, ekspansję zagraniczną bądź wprowadzenie nowych produktów. Jednocześnie zdecydowana większość badanych firm przyznała, że zmiany polityczno-gospodarcze w krajach Unii mają wpływ na ich perspektywy rozwoju.

Ekspansja zagraniczna nie ogranicza się tylko do Europy

Najpopularniejszym kierunkiem zagranicznej ekspansji są rynki europejskie, jednak firmy produkcyjne coraz częściej eksportują bądź otwierają przedstawicielstwa i fabryki na dalszych geograficznie rynkach. Z badania wynika, że połowa przedsiębiorców zamierza zwiększyć swoje zaangażowanie w Ameryce Południowej oraz na terenie Azji i Pacyfiku. Rosnącą popularnością, szczególnie w branży spożywczej, cieszy się również Afryka.

Nowe zakłady produkcyjne będą otwierane głównie w Polsce

Przedsiębiorcy inwestować będą przede wszystkim w maszyny i urządzenia, czyli aktywa pozwalające na zwiększenie mocy produkcyjnych oraz poziomu sprzedaży. W ciągu następnych 2-3 lat blisko 1/3 ankietowanych zapowiedziało budowę nowych zakładów produkcyjnych, których większość będzie ulokowana w Polsce. Bliskość kluczowych europejskich rynków, coraz lepsza infrastruktura oraz wciąż relatywnie tania i dobrze wykwalifikowana siła robocza to zdecydowane przewagi, które zachęcają do inwestowania w naszym kraju.

Brak rąk do pracy palącym problemem

Jednym z największych problemów z jakimi borykają się firmy produkcyjne jest trudność ze znalezieniem pracowników. Wśród najbardziej poszukiwanych są pracownicy produkcyjni, inżynierowie oraz wysoko wykwalifikowani specjaliści. Ograniczony dostęp do wyspecjalizowanej kadry to nowa sytuacja dla polskich firm, z którą wcześniej nie mieli do czynienia. Rozwiązanie tego problemu będzie wymagało inicjatywy i wysiłku by dotrzeć do potencjalnych pracowników, np. poprzez podejmowanie współpracy ze szkołami zawodowymi, technicznymi i uczelniami wyższymi. Jednocześnie przedsiębiorcy będą zmuszeni więcej inwestować w pracowników, oferując im podwyżki, szkolenia bądź dopłatowe świadczenia dodatkowe.

Innowacyjność zyskuje na znaczeniu

Polskie firmy produkcyjne wzięły sobie do serca odmiennie w ostatnich miesiącach przez wszystkie przypadki hasło innowacyjności. Co trzecia firma (zazwyczaj zatrudniająca powyżej 500 osób) zwiększy w tym roku nakłady na działalność badawczo-rozwojową oraz poszerzy kadrę o specjalistów w tej dziedzinie. Sugeruje to, że polscy producenci powoli odchodzą od konkurencji ceną i coraz częściej skupiają się na wytwarzaniu coraz bardziej zaawansowanych technologicznie produktów. Co więcej, ¼ firm planuje wdrożyć rozwiązania wpisujące się w trend czwartej rewolucji przemysłowej, przede wszystkim w obszarach robotyki i nowych systemów wytwarzania. Poszukiwanie nowych rozwiązań może być spowodowane sytuacją na rynku pracy i chęcią zautomatyzowania niektórych operacji.

Firmy chętnie korzystają z pomocy publicznej

Od wielu lat polskie firmy chętnie korzystają z różnych zachęt inwestycyjnych oferowanych przez państwo. Nieustannie dwa najpopularniejsze sposoby wsparcia to granty w ramach programów operacyjnych Unii Europejskiej oraz zwolnienia podatkowe związane z działalnością w Specjalnych Strefach Ekonomicznych. Duża popularność unijnych subsydiów może okazać się problematyczna po 2020 roku, gdy wartość funduszy europejskich przekazywanych Polsce zmaleje. Wyzwaniem, zarówno dla państwa, jak i przedsiębiorców, stanie się wypracowanie alternatywnych metod wsparcia. Będzie to szczególnie ważne w obszarach związanych z innowacyjnością, które wymagają dużych nakładów i często są współfinansowane z grantów i subsydiów.

Przedsiębiorcy zwracają uwagę na ryzyko polityczne w Polsce i na świecie

Wśród czynników utrudniających działalność firm są kwestie związane z wysokim poziomem biurokracji oraz nadmiernymi wymaganiami administracyjnymi. Wśród czterech najważniejszych wyzwań producenci wskazują aż dwa związane z niepewnością polityczno-gospodarczą. Wydarzenia ostatnich miesięcy w Europie i na świecie spowodowały, że przedsiębiorstwa operują w stanie zwiększonej niepewności. Znajduje to potwierdzenie w przeprowadzonym badaniu - jedną kategorią, której znaczenie wzrosło w ostatnich latach, jest ryzyko polityczne na obecnych lub docelowych rynkach.

1

Uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja gospodarcza Polski

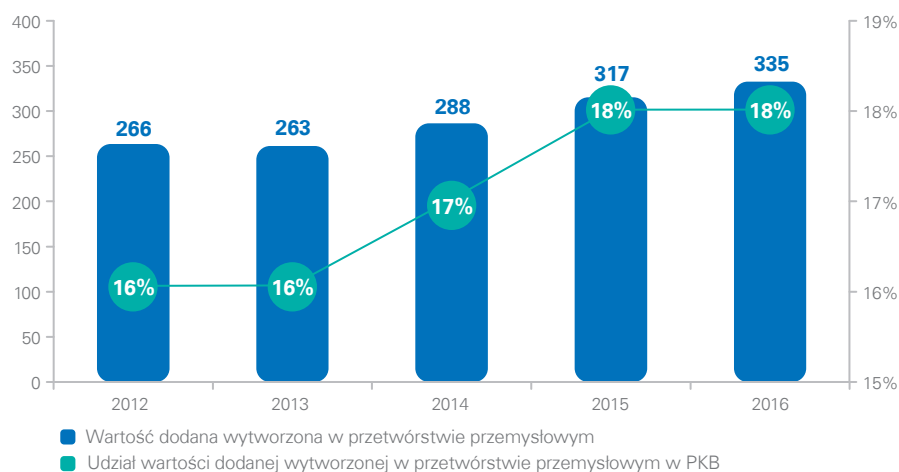
Inwestycje przedsiębiorstw są zależne nie tylko od sytuacji wewnątrz organizacji, ale także od uwarunkowań zewnętrznych, w tym od ogólnego stanu gospodarki. Dokonanie właściwej oceny nakładów inwestycyjnych firm produkcyjnych nie jest możliwe bez odniesienia się do pozostałych części składowych polskiej gospodarki. Jak pokazują dane, produkcja sprzedana przetwórstwa rośnie szybciej niż ogółem w przemyśle, a nakłady inwestycyjne ponoszone w tym sektorze gospodarki narodowej również odznaczają się większą dynamiką.

Sytuacja gospodarcza

Niniejszy raport skupia się na inwestycjach firm produkcyjnych zaliczanych do grupy przetwórstwa przemysłowego (sekcja C PKD 2007). Jest to niezwykle ważna gałąź polskiej gospodarki, w której pracuje aż 29% wszystkich zatrudnionych w Polsce. W I kwartale 2017 roku

przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego wytworzyły 86,6 mld zł wartości dodanej, co stanowiło 22% wartości dodanej brutto w gospodarce i niemal 74% całego przemysłu. W porównaniu z PKB udział ten kształtuje się na poziomie 16-18% i z roku na rok rośnie.

Wartość dodana wytworzona przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego a PKB (mld PLN, %)

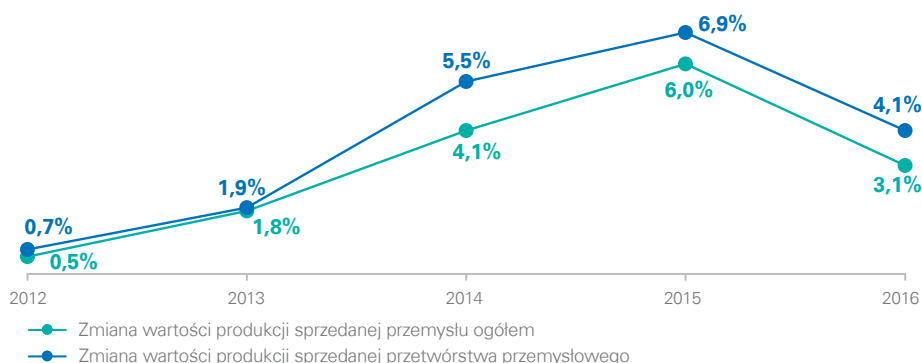

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Wartość dodana brutto generowana przez firmy przetwórstwa przemysłowego charakteryzuje się większą dynamiką niż ta generowana przez gospodarkę. Podobnie jest w przypadku wartości produkcji sprzedanej, gdzie w okresie 2012-2016 widać większą dynamikę zmian w przypadku przemysłu przetwórczego. Wyjątkiem jest przełom 2012 i 2013 roku, kiedy to spółki z branży przetwórstwa przemysłowego musiały zderzyć się z barierą popytową i zaistniałym w związku z nią spadkiem wykorzystania mocy produkcyjnych. W okresie tym miały też miejsce istotne wahania kursu walutowego. Największy wzrost zarówno w przemyśle ogółem, jak i przetwórstwie przemysłowym miał miejsce w 2015 roku i wyniósł odpowiednio 6,0% oraz 6,9%.

Między wzrostem nakładów inwestycyjnych a produkcją sprzedaną przemysłu istnieje silna korelacja – większa dynamika sprzedaży powoduje wzrost wydatków inwestycyjnych. W ostatnich

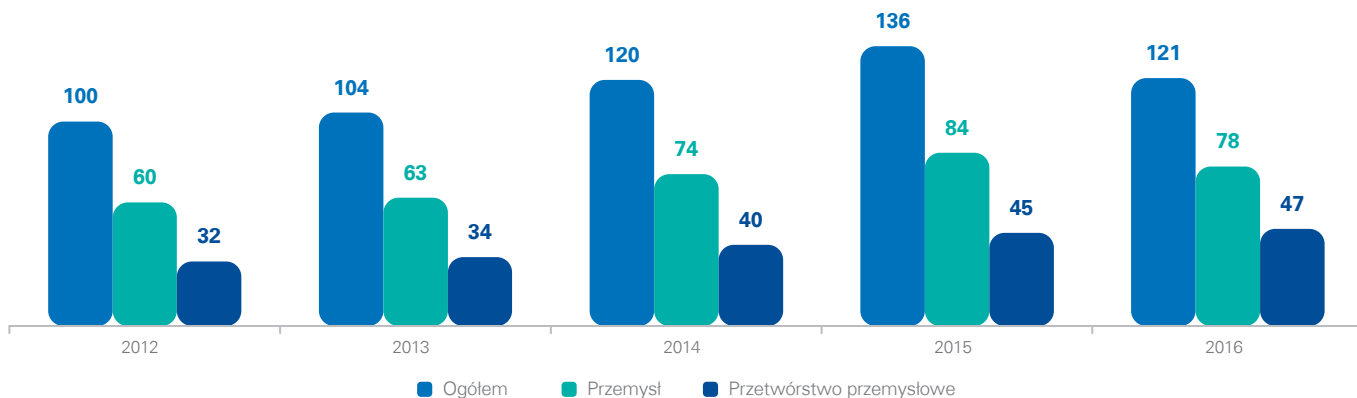
Dynamika zmian wartości produkcji sprzedanej w latach 2012-2016

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS. Dane obejmują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób

latach nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym zwiększały się średnio o 11% w skali roku. Nakłady te rosły szybciej niż ogółem w gospodarce oraz w całym przemyśle.

Nakłady inwestycyjne w Polsce w latach 2012-2016 (mld PLN)

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS. Dane obejmują przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 49 osób

Średni udział inwestycji dokonywanych przez firmy przetwórstwa przemysłowego w całkowitych nakładach inwestycyjnych w Polsce w I kwartale 2017 roku wyniósł 34%, natomiast w 2016 roku – 39%. Dane te świadczą o znaczeniu firm

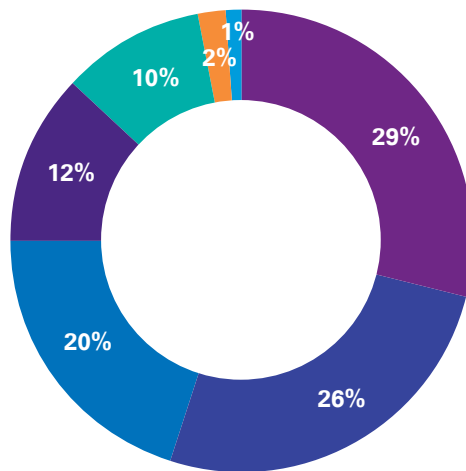
przetwórczych dla gospodarki. W 2016 roku nakłady inwestycyjne w gospodarce i przemyśle ogółem spadły (o odpowiednio 11% i 8%), jedynie przetwórstwo utrzymało dodatnią dynamikę.

Łączne nakłady inwestycyjne firm przetwórstwa przemysłowego w 2016 roku wyniosły 47,4 mld zł. Wartościowo najwięcej inwestowały branże chemiczna (13,6 mld zł), elektromaszynowa (12,6 mld zł) i spożywcza (9,5 mld zł).

Zdecydowanie najmniejsze nakłady inwestycyjne poniosła branża tekstylna (0,6 mld zł). Zróżnicowanie wyników związane jest nie tylko ze skalą działalności i zasobem kapitałowym, ale także z liczbą i wielkością przedsiębiorstw zaliczanych do poszczególnych branż.

Przedsiębiorstwa produkcyjne mocno zaznaczają swoją obecność także na zagranicznych rynkach – udział eksportu w przychodach ze sprzedaży analizowanych firm wynosi aż 49%, co świadczy o ich sile i konkurencyjności.

Nakłady inwestycyjne ogółem w poszczególnych branżach przetwórstwa przemysłowego w 2016 roku

- Chemia, petrochemia, farmaceutyka, guma, tworzywa sztuczne i surowce mineralne
- Maszyzny i urządzenia, motoryzacja, sprzęt transportowy, elektronika i optyka
- Sektor spożywczy, napojowy i tytoniowy
- Drewno, papier, meble i poligrafia
- Metale i wyroby z metali
- Pozostałe
- Tekstylna, odzież i wyroby skórzane

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS. Sposób przydziału przedsiębiorstw do poszczególnych branż został opisany w rozdziale „Metodyka badania”

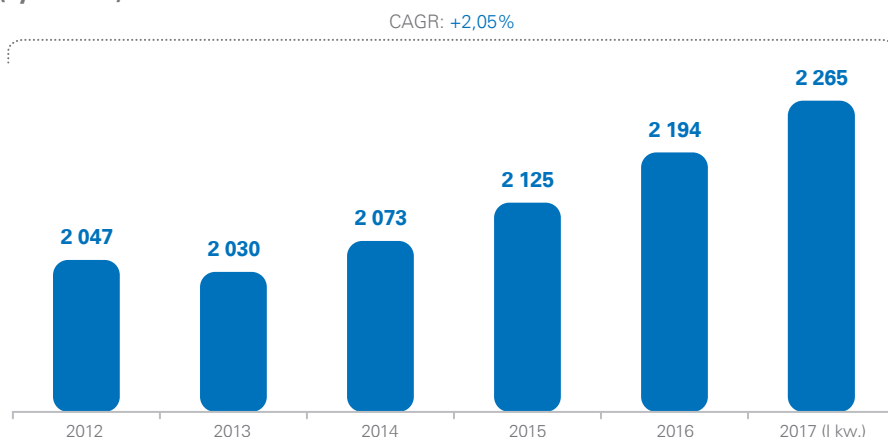

Zatrudnienie i wynagrodzenie w przemyśle przetwórczym

W przemyśle przetwórczym pracuje co trzecia osoba zatrudniona w Polsce oraz aż 85% zatrudnionych w przemyśle ogółem. Po niewielkim spadku liczby pracowników w 2013 roku w kolejnych latach zatrudnienie w firmach przetwórstwa przemysłowego ciągle wzrastało w tempie szybszym niż w pozostałych częściach gospodarki, średnio, w analizowanym okresie, o 2,05% rocznie. Także prognozy na 2017 rok są optymistyczne. W pierwszym kwartale przeciętna liczba zatrudnionych osób w przetwórstwie przemysłowym wyniosła 2,265 mln osób, a biorąc pod uwagę obecny trend, liczba ta może jeszcze wzrosnąć w ciągu roku.

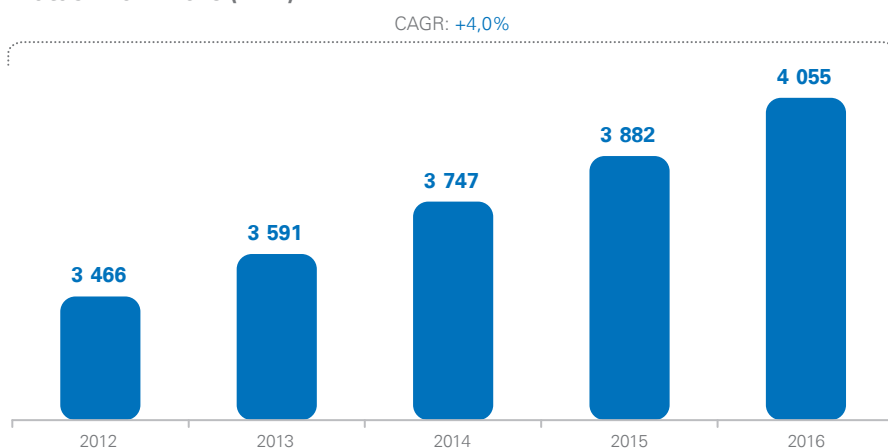
Przeciętne wynagrodzenie oferowane w firmach przetwórstwa przemysłowego jest nieznacznie niższe niż w całej gospodarce i wynosi 94% średniej w przemyśle ogółem i 98% średniej dla kraju. Pensje w firmach przetwórczych przez ostatnie kilka lat charakteryzowały się jednak wyższą średnioroczną stopą wzrostu (4% wobec odpowiednio 3,5% w przemyśle ogółem i 3,1% w kraju).

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym w latach 2012-2017 (tys. osób)

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS. Dane obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. CAGR – skumulowany roczny wskaźnik wzrostu

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle przetwórczym w latach 2012-2016 (PLN)

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie danych GUS. Dane obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. CAGR – skumulowany roczny wskaźnik wzrostu

2

Strategia producentów na najbliższy rok

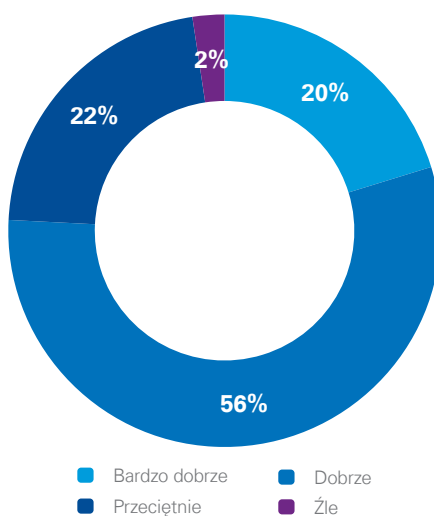
Jednym z kluczowych elementów zarządzania firmą jest strategia rozwoju, która w odniesieniu do otoczenia makroekonomicznego określa cele przedsiębiorstwa i sposoby ich osiągnięcia. Ważnym elementem strategii jest ocena własnej firmy i tkwiącego w niej potencjału – zdecydowana większość badanych firm ocenia ją przynajmniej dobrze. Strategia firm coraz częściej zakłada działalność na zagranicznych rynkach, nie tylko w Europie, ale również na pozostałych kontynentach.

Plany rozwojowe

Jak wynika z przeprowadzonego na próbie ponad 250 firm badania, ponad trzy czwarte przedsiębiorstw uznaje, że ich sytuacja jest dobra lub bardzo dobra. Źle kondycję

swojej firmy ocenia tylko 2% respondentów. Jako przeciętną swoją sytuację zdecydowanie najczęściej określają przedsiębiorstwa średniej wielkości, zatrudniające do 250 pracowników (28%).

Własna ocena obecnej sytuacji firm w 2017 roku

76% badanych firm produkcyjnych pozytywnie ocenia swoją obecną sytuację

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

59% przedsiębiorstw produkcyjnych w swojej strategii na najbliższy rok **zakłada wzrost**

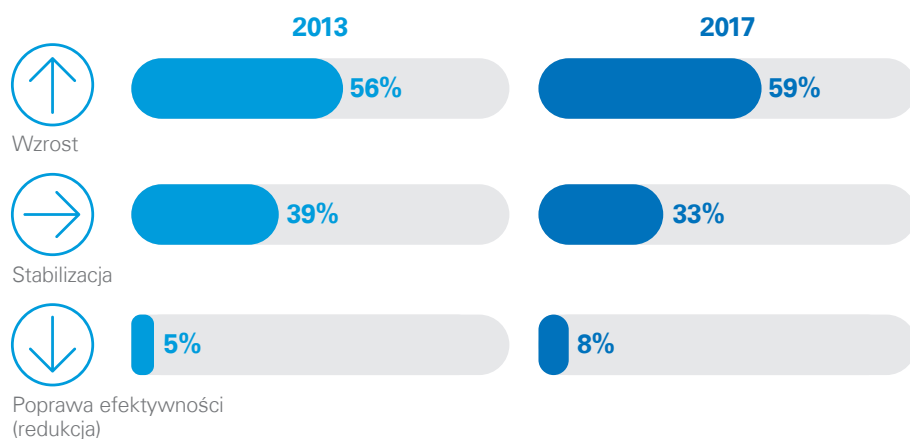
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Większość producentów, którzy wzięli udział w badaniu, jest zorientowanych na wzrost. Ich priorytetem będzie zwiększanie udziału na obecnych rynkach lub strategia oparta na zdobywaniu nowych rynków i wprowadzaniu nowych produktów. Strategia ta dotyczy wszystkich przedsiębiorstw bez względu na ich wielkość.

Tylko 8% firm w swojej strategii decyduje się na ograniczenie skali działalności m.in. poprzez podział lub sprzedaż części przedsiębiorstwa.

Warto podkreślić, że plany strategiczne firm biorących udział w tegorocznym badaniu nie różnią się znacznie od planów sprzed czterech lat.

Strategia firm na najbliższy rok w porównaniu ze strategią na 2013 rok

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Dokonując analizy deklarowanych strategii obieranych przez firmy w przekroju branżowym, widać, że na wzrost najbardziej nastawione są przedsiębiorstwa z branży elektromaszynowej (66%). Tuż za nią plasują się branża chemiczna i spożywcza (odpowiednio 62% i 61%).

Strategia oparta na utrzymaniu obecnej sytuacji rynkowej, doskonaleniu i rozwoju aktualnej bazy produktowej znacznie dominuje wśród badanych firm w sektorze tekstylnym, gdzie wybrało ją prawie dwie trzecie badanych. Co ciekawe, sektor metali, który dominował w zakresie strategii zorientowanej na wzrost w 2013 roku, przez ostatnie lata zaliczył znaczny spadek (o 10 p.p.), obecnie więcej firm zakłada stabilizację.

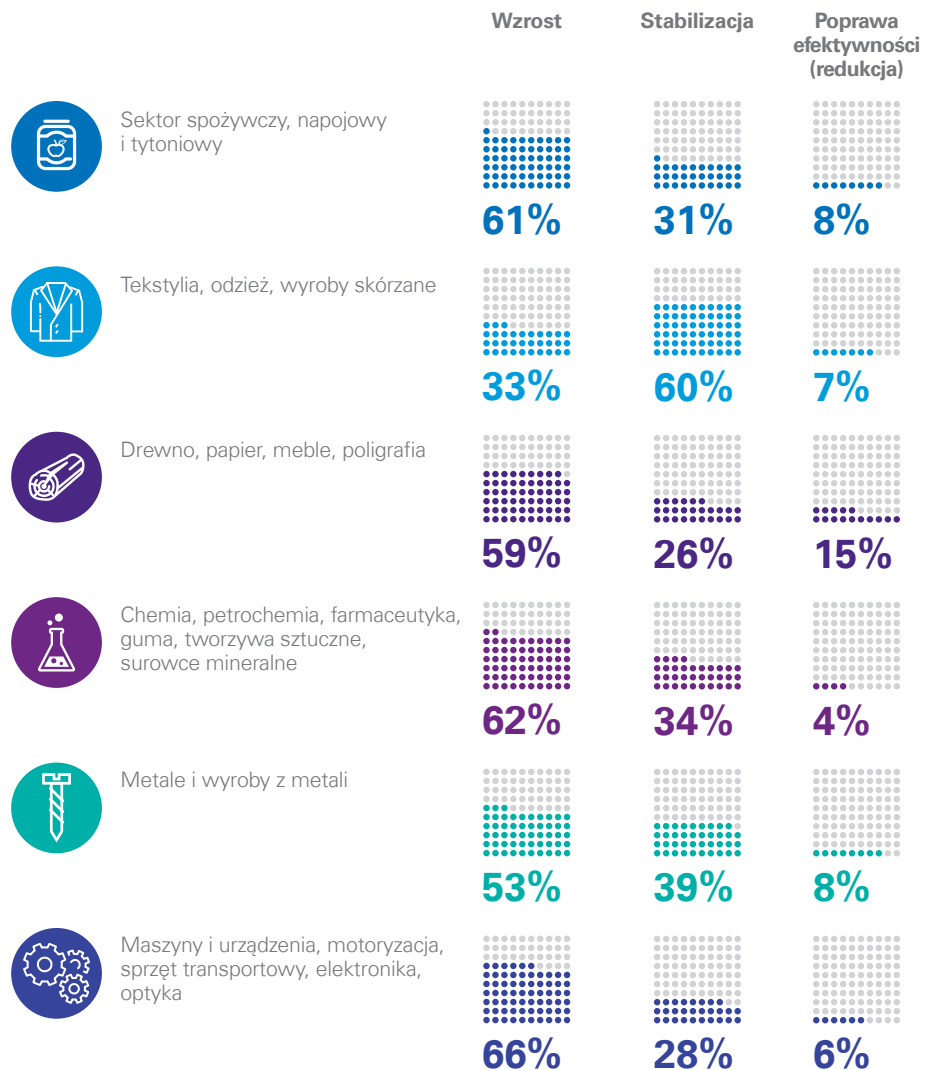
Warto również wspomnieć, że podobne podejście strategiczne mają zarówno firmy produkcyjne, w których dominuje sprzedaż na eksport, jak i te skupiające się na rynku krajowym. Odpowiednio 61% i 56% respondentów z tych grup deklaruje, że są zorientowani na wzrost.

Zmiany polityczno-gospodarcze w krajach Unii Europejskiej a rozwój firm

Efektywne zarządzanie strategiczne jest w dużym stopniu uzależnione od otoczenia i klimatu ekonomicznego. Blisko 40% badanych firm przyznaje, że obecna sytuacja polityczno-gospodarcza i zachodzące zmiany w krajach UE oddziałują na ich perspektywy rozwoju i formę kształtowania się strategii inwestycyjnych. Tylko 21% ankietowanych nie odczuwa istotnego wpływu tych zmian.

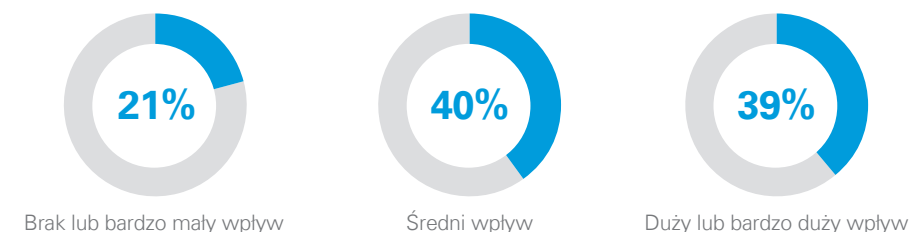
Wśród branż, które najbardziej obawiają się wpływu zmian polityczno-gospodarczych, są sektory drzewny oraz elektromaszynowy. Tutaj odpowiednio 56% oraz 46% firm ocenia, że wyżej wspomniane zmiany zachodzące w krajach europejskich mają istotny wpływ na ich strategię rozwoju.

Strategia firm w ciągu najbliższego roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Ocena własna wpływu zmian polityczno-gospodarczych w krajach Unii Europejskiej na perspektywy rozwoju firm

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

W odniesieniu do Grupy Wistil sytuacja polityczna pozostaje bez wpływu na planowane inwestycje. W chwili obecnej presja zagranicznej konkurencji na branżę tekstylną nieco zmalała, choć nadal należy uznać, iż stanowi główne zagrożenie dla rozwoju.

Mieczysław Kędziński

Prezes Zarządu
Wistil S.A.

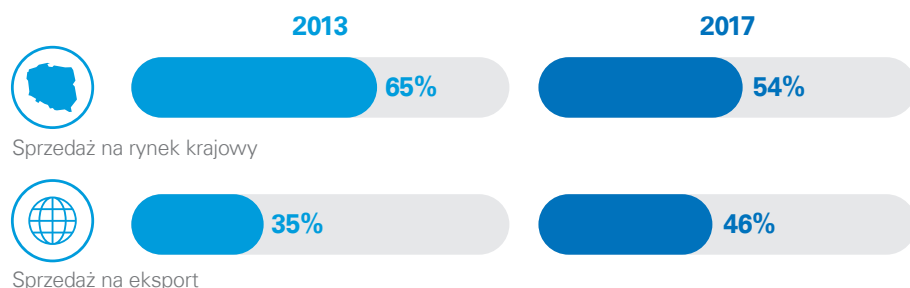
Europa Środkowa, w tym Polska, jest bezpiecznym miejscem, jeśli chodzi o uwarunkowania geopolityczne, co skłania do lokowania kapitału. Bardzo na plus zmienia się otoczenie – kwestie infrastrukturalne nie są już problemem. Dzięki wzorcowej współpracy z samorządem także wymagania formalnoprawne związane z inwestowaniem nie sprawiają nam kłopotów.

Tomasz Popławski

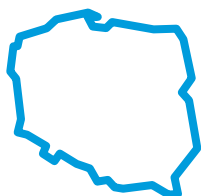
Dyrektor Finansowy
Schumacher Packaging

Dominujące źródło przychodów firmy

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

7 na 10 firm planuje rozszerzyć swoją działalność w Polsce w ciągu następnego roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Plany ekspansji międzynarodowej

W badanych firmach dominuje sprzedaż na rynek krajowy, która jest podstawowym źródłem przychodów dla 54% przedsiębiorstw. Jest to istotnie mniej niż w analogicznym badaniu z 2013 roku, kiedy sprzedaż krajowa dominowała u niemal dwóch trzecich podmiotów. Dane te świadczą o niezwykle szybko rosnącym znaczeniu zagranicznych rynków dla producentów działających w Polsce.

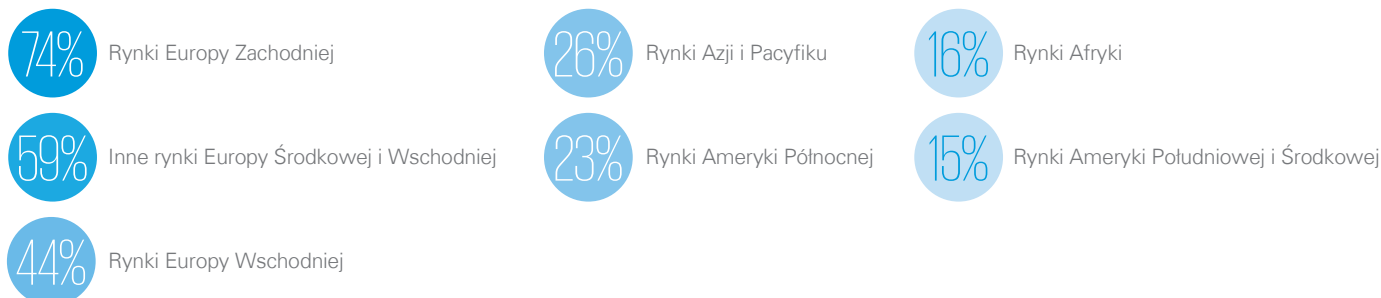
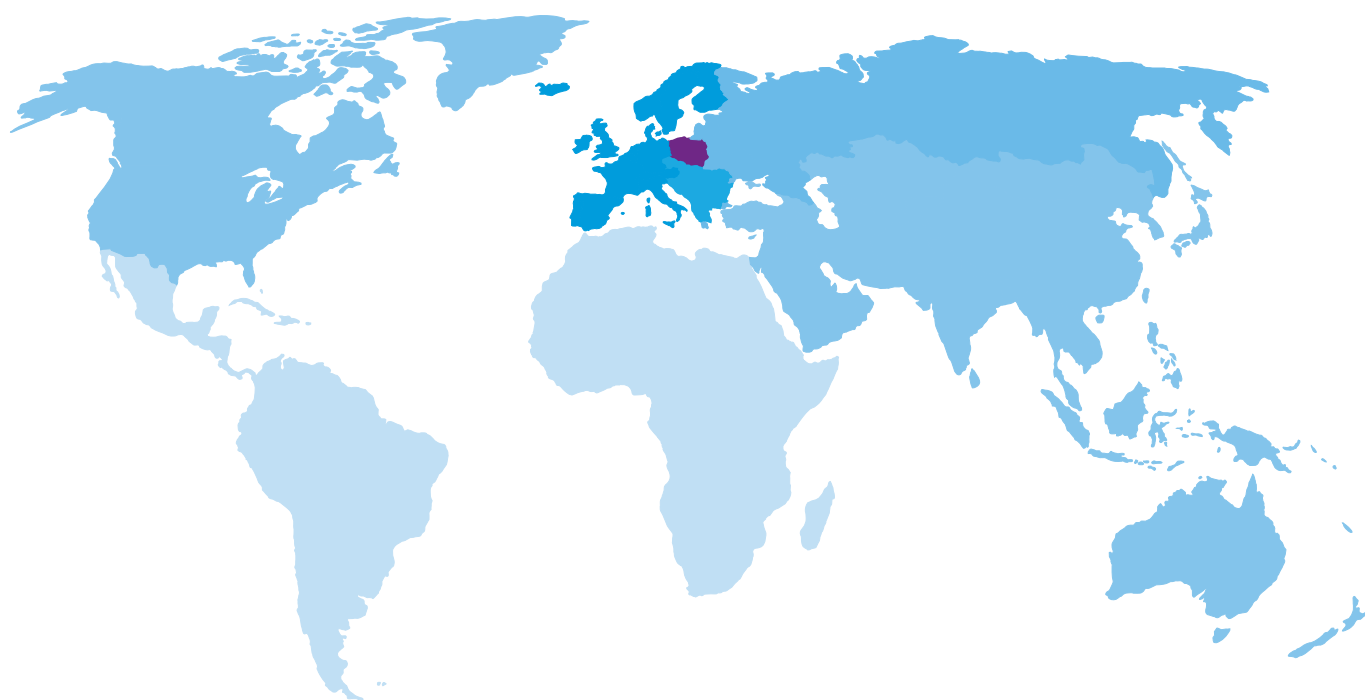
Jak wynika z badania, nie wszystkie firmy prowadzą sprzedaż swoich produktów w Polsce – nie robi tego aż 8% badanych. Mimo to Polska stanowi kluczowy rynek dla przemysłu przetwórczego, 71% obecnych na nim firm w najbliższym roku zamierza rozszerzyć tu swoją działalność, a jedna czwarta deklaruje utrzymanie jej na niezmiennym poziomie.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat nastąpił znaczny wzrost atrakcyjności rynków zagranicznych. Wciąż najbardziej popularne są najbliższe rynki europejskie, obejmujące zarówno Europę Zachodnią, jak i Europę Środkowo-Wschodnią – Polski przemysł jest tam obecny przez odpowiednio 74% i 59% badanych firm. O ile jednak w przypadku rynku Europy Zachodniej zanotowano wzrost o 3 p.p. w porównaniu z 2013 rokiem, to atrakcyjność krajów Europy Środkowej i Wschodniej spadła o 8 p.p. co niewątpliwie można powiązać z niestabilną w ostatnich latach sytuacją polityczną. Na popularności wśród producentów najbardziej zyskują Afryka oraz Ameryka Południowa, gdzie zaobserwowano wzrost liczby przedsiębiorstw działających na tych

rynkach o odpowiednio 5 i 6 p.p. w porównaniu z wynikami badania przeprowadzonego w 2013 roku.

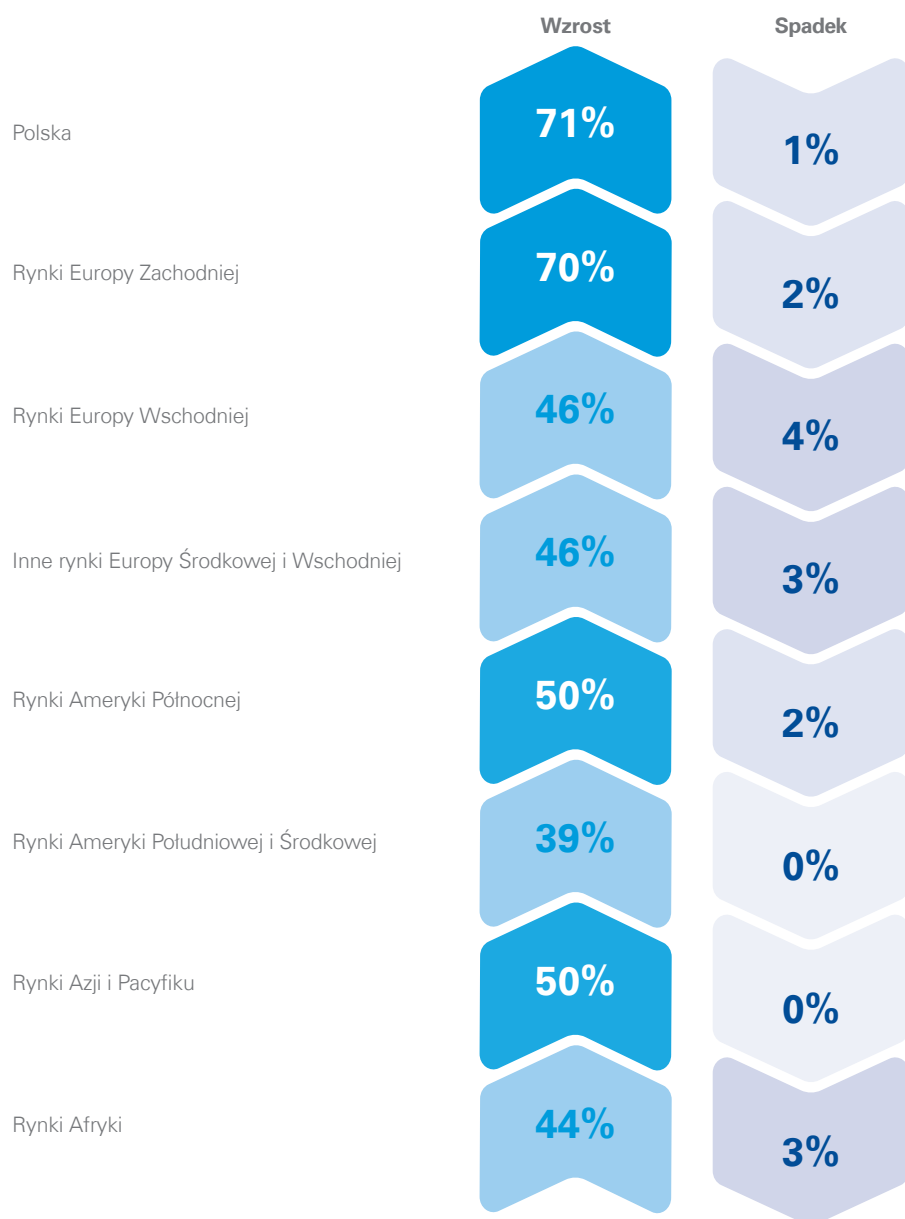
Biorąc pod uwagę strukturę przychodów, firmy, które większość swoich dochodów uzyskują z działalności eksportowej, są obecne na rynkach europejskich, ale coraz częściej prowadzą sprzedaż oraz posiadają przedstawicielstwa i zakłady produkcyjne także na dalszych geograficznie rynkach. Natomiast przedsiębiorstwa działające głównie na rynku krajowym w wielu przypadkach dopiero zaczynają działalność eksportową i wybierają raczej bliskie lokalizacje: Europę Zachodnią oraz Środkowo-Wschodnią.

Obecność firm przetwórstwa przemysłowego na rynkach światowych

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Obecność rynkowa to prowadzenie sprzedaży, posiadanie przedstawicielstwa, zakładu produkcyjnego, partnerów biznesowych itp. na danym rynku

Prognozowana zmiana skali zaangażowania firm przetwórstwa przemysłowego na rynkach światowych w ciągu najbliższego roku

Do branż najaktywniej działających za granicą należą elektromaszynowa, chemiczna oraz metalowa. Przedsiębiorstwa z tych sektorów są w największym stopniu obecne na rynkach zagranicznych, zarówno na tych bliskich – europejskich, jak i dalekich – azjatyckich czy amerykańskich. Rynek Europy Zachodniej jest szczególnie atrakcyjnym miejscem do prowadzenia sprzedaży i działalności dla branży drzewnej, gdzie działa aż 85% firm z tego sektora. Z kolei region Azji i Pacyfiku jest wyjątkowo popularny wśród przedsiębiorstw z sektora elektromaszynowego – blisko połowa badanych firm z tej grupy jest obecna na tych rynkach, a 42% z nich przewiduje dalszy wzrost zaangażowania.

Najbardziej ekspansywne są branże spożywcza, metalowa oraz chemiczna. Rozwijają się bardzo dynamicznie i w zdecydowanej większości planują rozszerzenie swojej działalności zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Branża spożywcza jest ponadto liderem w zdobywaniu nowych, dalekich rynków Afryki, Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Południowej, gdzie blisko dwie trzecie firm z tej branży planuje wzrost skali zaangażowania.

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

50% firm przetwórstwa przemysłowego **zamierza zwiększyć swój udział na rynkach Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Północnej**

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

“

Nasza firma jest zorientowana na stabilny wzrost i konsekwentne podnoszenie jakości produktu. Aktualnie prowadzimy inwestycje, dzięki którym nasze moce produkcyjne zwiększą się 2,5-krotnie, jest to nasza odpowiedź na rosnący popyt. Na chwilę obecną nasz udział na rynku krajowym wynosi 20-25%. Na pozycję kluczowego producenta agregatów prądotwórczych zapracowaliśmy szeroką gamą niezawodnych produktów i wysoką jakością. W Polsce przewagę uzyskaliśmy dzięki wczesnemu wejściu na rynek, a na rynku światowym konkurujemy jakością, uzyskaną poprzez automatyzację i robotyzację produkcji, oferowaną za atrakcyjną cenę w porównaniu z ofertą dużych koncernów. Z roku na rok zdobywamy coraz więcej rynków zagranicznych, nasze produkty sprzedajemy w całej Europie, także w Rosji oraz w Afryce. Ponadto aktywnie prowadzimy prace badawczo-rozwojowe, upatrując w nich kolejnej szansy na rozwój naszego biznesu poprzez innowację.

Daniel Pawlak

Dyrektor Finansowy
FOGO

”

“

Ekspansja międzynarodowa jest podstawowym elementem naszej strategii – produkujemy głównie na eksport i w ciągu najbliższych sześciu lat planujemy trzykrotne zwiększenie przychodów ze sprzedaży. Jesteśmy już obecni bezpośrednio w wielu krajach – m.in. w Czechach, Stanach Zjednoczonych i na Słowacji. W bieżącym roku rozpoczęliśmy działalność na kolejnych rynkach – w Wielkiej Brytanii i Niemczech, a w ciągu trzech lat zamierzamy rozpocząć działalność we Francji. Zazwyczaj zakładamy spółkę pod własną marką, aczkolwiek, biorąc pod uwagę specyfikę rynku i znaczny protekcyjizm we Francji, bierzemy pod uwagę przejęcie lokalnej spółki z ugruntowaną marką.

Robert Podleś

Prezes
COBI

”

© 2017 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

3

Plany inwestycyjne firm produkcyjnych

Odpowiednio zdefiniowana strategia przedsiębiorstw to tylko element wspierający kierunek rozwoju. Kluczem do osiągania wytyczonych celów jest podejmowanie przemyślanych i sprecyzowanych działań inwestycyjnych, które mają prowadzić do lepszej efektywności gospodarowania zasobami, wzrostu zatrudnienia oraz transferu wiedzy i technologii. Przedsiębiorstwa przemysłu przetwórczego w Polsce są tego świadome i chętnie otwierają nowe zakłady produkcyjne, inwestują w środki trwałe oraz kapitał ludzki. Coraz częściej również zwiększają swoje nakłady w celu optymalizacji procesów, wdrażania nowych systemów IT oraz rozwoju innowacyjności.

3.1 Inwestycje w zakłady produkcyjne

W ciągu najbliższych 2-3 lat 27% badanych przedsiębiorstw planuje otwarcie nowego zakładu. Mimo strategii zakładającej rozwój wiele podmiotów nie planuje inwestować w nowe zakłady produkcyjne m.in. ze względu na dysponowanie wolnymi mocami produkcyjnymi w ramach swoich obecnych zakładów, a dla niektórych wyzwaniem jest zebranie wystarczających środków finansowych na tak dużą inwestycję.

Analizując odpowiedzi firm z poszczególnych branż, otwarcie nowego zakładu produkcyjnego rozważają najczęściej firmy z sektora drzewnego (40%), co świadczy o dynamicznym rozwoju tej branży. Biorąc pod uwagę ocenę obecnej sytuacji firmy, nowy zakład w planach mają głównie te przedsiębiorstwa, które bardzo dobrze oceniają kondycję swojej organizacji (43% firm z tej grupy).

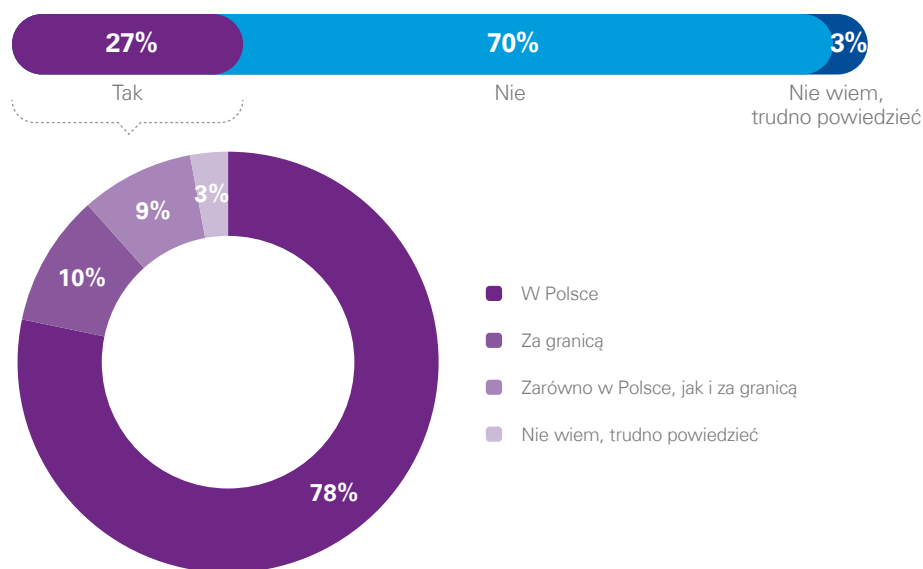
Dzięki długookresowej strategii rozwoju wpisującej się w obecnie panujący trend prozdrowotny oraz przy wsparciu zaangażowanego i stałego zespołu, nasza firma ciągle się rozwija i inwestuje. Większość naszych działań skupia się wokół technologii produkcji oraz zwiększania mocy produkcyjnych. Nasza najnowsza inwestycja związana jest właśnie z tymi obszarami – budujemy duży i nowoczesny zakład produkcyjny. Fabryka wyposażona będzie w najnowsze i niemal całkowicie zautomatyzowane linie produkcyjne, co nie tylko pozwoli nam minimalizować koszty pracy, ale także częściowo rozwiąże problem niskiej dostępności pracowników.

Robert Czajkowski

Prezes
Good Food Products

Plany badanych firm związane z otwarciem nowych zakładów produkcyjnych w ciągu najbliższych 2-3 lat

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Blisko **co trzecie** badane przedsiębiorstwo **planuje** otwarcie nowego zakładu produkcyjnego w ciągu 2-3 lat

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Zdecydowana większość przedsiębiorstw decyduje się na lokalizację swoich zakładów produkcyjnych na terenie Polski (78% respondentów planujących otwarcie nowego zakładu). Co dziesiąta planuje otwarcie ich za granicą, a aż 9% przedsiębiorców rozważa otwarcie ich zarówno w kraju, jak i za granicą. Sektorem najbardziej otwartym na ekspansję zagraniczną jest sektor spożywczy, w którym prawie co piąta firma biorąca udział w badaniu planuje otwarcie zakładu poza granicami kraju.

W Polsce ludzie charakteryzują się stosunkowo niską mobilnością, przez co wybór lokalizacji pod zakład produkcyjny jest dość ograniczony. Jednym z czynników wpływających na wybór Lublina jako lokalizacji naszej fabryki jest dostępność pracowników, szczególnie takich z doświadczeniem i niezbędnymi kwalifikacjami. Jest to dla nas niezwykle ważne, ponieważ właśnie dzięki inwestycjom w kapitał ludzki chcemy zbudować polską markę motoryzacyjną.

Karol Zarajczyk
Prezes Zarządu
Ursus

Realizowana przez nas strategia oparta jest na dynamicznym rozwoju grupy. Ze względu na specyfikę branży transport produktów stanowi istotną barierę w rozwoju sprzedaży – aby poszerzać udział w rynku, budujemy nowe fabryki oraz kupujemy istniejące już zakłady produkcyjne. Duże inwestycje w środki trwałe pozwalają nam na ciągłe zwiększanie mocy produkcyjnych i poszerzanie obszarów sprzedaży, dzięki temu zdobywamy przewagę nad konkurencją. Do przyczyn naszego sukcesu zaliczyć należy przede wszystkim szybkość – dzięki nowoczesnym maszynom i dużej skali naszej działalności jesteśmy w stanie dostarczyć naszym klientom produkty nawet w ciągu 48 godzin.

Dariusz Dombrowski
Dyrektor Finansowy
Grupa Wentworth

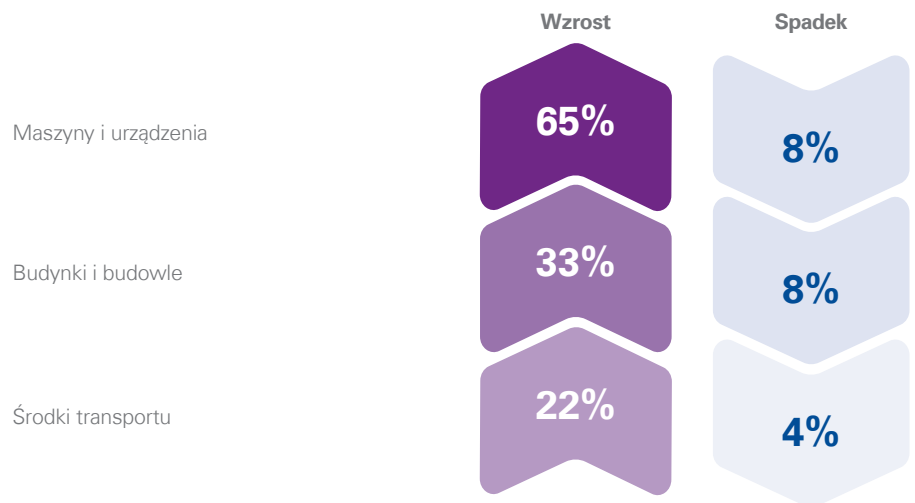

3.2 Inwestycje w środki trwałe

Duża część nakładów finansowych badanych firm będzie przeznaczona na inwestycje w maszyny oraz urządzenia. Ponad 60% firm przetwórstwa przemysłowego przyznaje, że przewiduje wzrost wydatków na ten cel. Dominuje tutaj branża chemiczna, z której ponad 70% firm deklaruje zwiększenie nakładów finansowych na park maszynowy.

Dodatkowe inwestycje w budynki i budowlę planuje co trzecie przedsiębiorstwo biorące udział w badaniu, a w środki transportu co piąte. Większość firm nie przewiduje jednak zwiększenia wydatków na te kategorie środków trwałych w porównaniu z poprzednim rokiem, a skupia się na utrzymaniu obecnego poziomu nakładów. Analogiczną sytuację obserwowano w 2013 roku, kiedy największe nakłady kierowane były na inwestycje w park maszynowy, a wzrost wydatków na inne środki trwałe planowały tylko nieliczne firmy. Obecnie wzrost nakładów na inwestycje w budynki oraz środki transportu planują głównie firmy z branży drzewnej (46% i 33%).

Nakłady finansowe badanych firm na inwestycje w środki trwałe w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Grupa Wistil w sposób trwały inwestuje w rozwój zdolności produkcyjnych i sprzedażowych, zarówno poprzez nakłady na nowe maszyny i urządzenia, jak i prowadzenie prac poprawiających efektywność. W przyszłości Grupa w dalszym ciągu będzie stawiała na unowocześnienie parku maszynowego i, w racjonalnym zakresie, do zastępowania pracy ludzkiej maszynami. Specyfika branży tekstylnej i ceramicznej wiąże się jednak z tym, że wielu czynności, na obecnym etapie rozwoju technologii, nie da się zastąpić przez maszyny.

Mieczysław Kędzierski

Prezes Zarządu

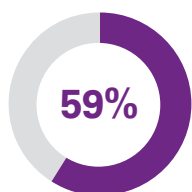
Grupa Wistil

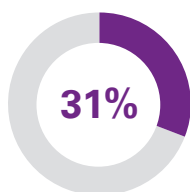
Ponad **60%** firm przetwórstwa przemysłowego przewiduje **wzrost nakładów inwestycyjnych na środki trwałe**

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

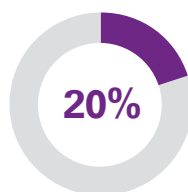
Strategiczne inwestycje w środki trwałe planowane do końca 2017 roku

Maszyny i urządzenia

Budynki i budowle

Środki transportu

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

Poddając analizie inwestycje w środki trwałe, większość badanych przedsiębiorstw planuje ponieść kluczowe z punktu widzenia działalności firmy nakłady na maszyny i urządzenia do końca 2017 roku. Blisko co trzecia firma przewiduje strategiczne inwestycje w budynki i budowle.

Zaplecze maszynowe jest kluczowym elementem strategii inwestycyjnych w środki trwałe głównie dla sektora chemicznego (72% badanych firm z tej grupy), a także dla dużych firm (70%).

“

W firmie produkcyjnej o rosnącym portfelu zamówień konieczne są ciągłe nakłady pozwalające zwiększać wydajność i efektywność operacyjną. Obecne warunki biznesowe determinują elastyczne podejście do bieżących inwestycji w aktywa produkcyjne. W ciągu najbliższych miesięcy planujemy zrealizować inwestycje pozwalające na zintensyfikowanie produkcji kosmetycznej oraz doskonalsze modelowanie strumienia wartości.

Paweł Szymonik

Dyrektor Finansowy
Global Cosmed

”

“

Kilka lat temu podjęliśmy decyzję o budowie nowego zakładu, dzięki czemu dysponujemy nowoczesną i rozbudowaną infrastrukturą i jesteśmy dobrze przygotowani na rosnące zainteresowanie naszymi produktami. Ponadto przewidujemy, że zapotrzebowanie na rury może jeszcze wzrosnąć w związku z coraz większym popytem na gaz. Jest to związane z sytuacją polityczno-gospodarczą i wprowadzaniem dalszych restrykcji dotyczących emisji CO₂.

Marek Matheja

Dyrektor Finansowy
Izostal

”

“

Priorytetem naszej firmy jest kreowanie wyśrubowanych standardów jakościowych. Aby na bieżąco odpowiadać na zmienne oczekiwania i zapotrzebowanie naszych klientów, konieczne jest inwestowanie w sprzęt najwyższej jakości. Środki finansowe pozyskiwane z różnych źródeł przeznaczamy przede wszystkim na park maszynowy i budowę nowych hal produkcyjnych. Dzięki takiemu podejściu jesteśmy w stanie osiągnąć kilkadziesiąt procent wzrostu produkcji każdego roku.

Krzysztof Fryc

Prezes Zarządu
Labo Print

”

3.3 Inwestycje w kapitał ludzki

Zarządzanie kapitałem ludzkim obejmuje szereg konsekwentnie realizowanych procesów i działań. Zwrotem z takich inwestycji są pracownicy o wysokich kompetencjach i kwalifikacjach, zorientowani na realizację celów biznesowych swojej firmy. Wiele przedsiębiorstw biorących udział w badaniu w ciągu najbliższego roku planuje zwiększenie zatrudnienia, w szczególności o pracowników produkcyjnych. Firmy będą także zwiększać nakłady na szkolenia.

Prognoza zatrudnienia

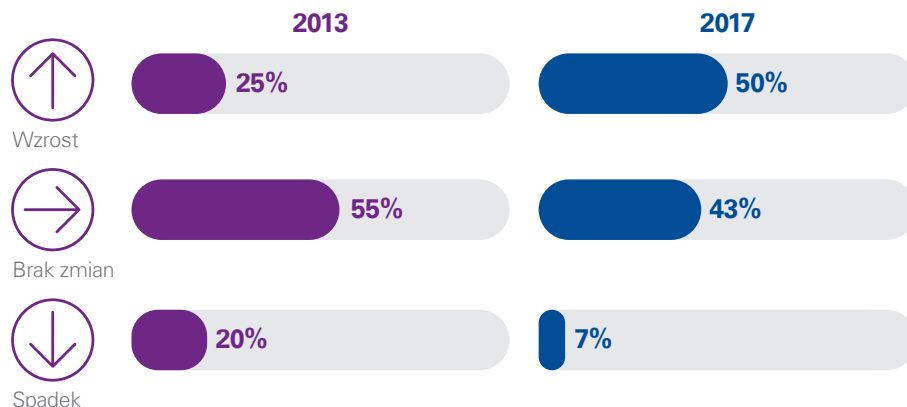
Połowa firm przetwórstwa przemysłowego w Polsce przewiduje wzrost liczby osób zatrudnionych w ich organizacji w porównaniu z rokiem poprzednim, najczęściej o około 10%. Ponad 40% przedsiębiorstw zamierza utrzymać zatrudnienie na niezmiennym poziomie. W badaniu z 2013 roku większość firm (55%) stawiała na utrzymanie aktualnej liczby pracowników, jedna czwarta planowała wzrost.

W 2017 roku **50%** badanych firm **planuje zwiększyć zatrudnienie** w stosunku do roku poprzedniego

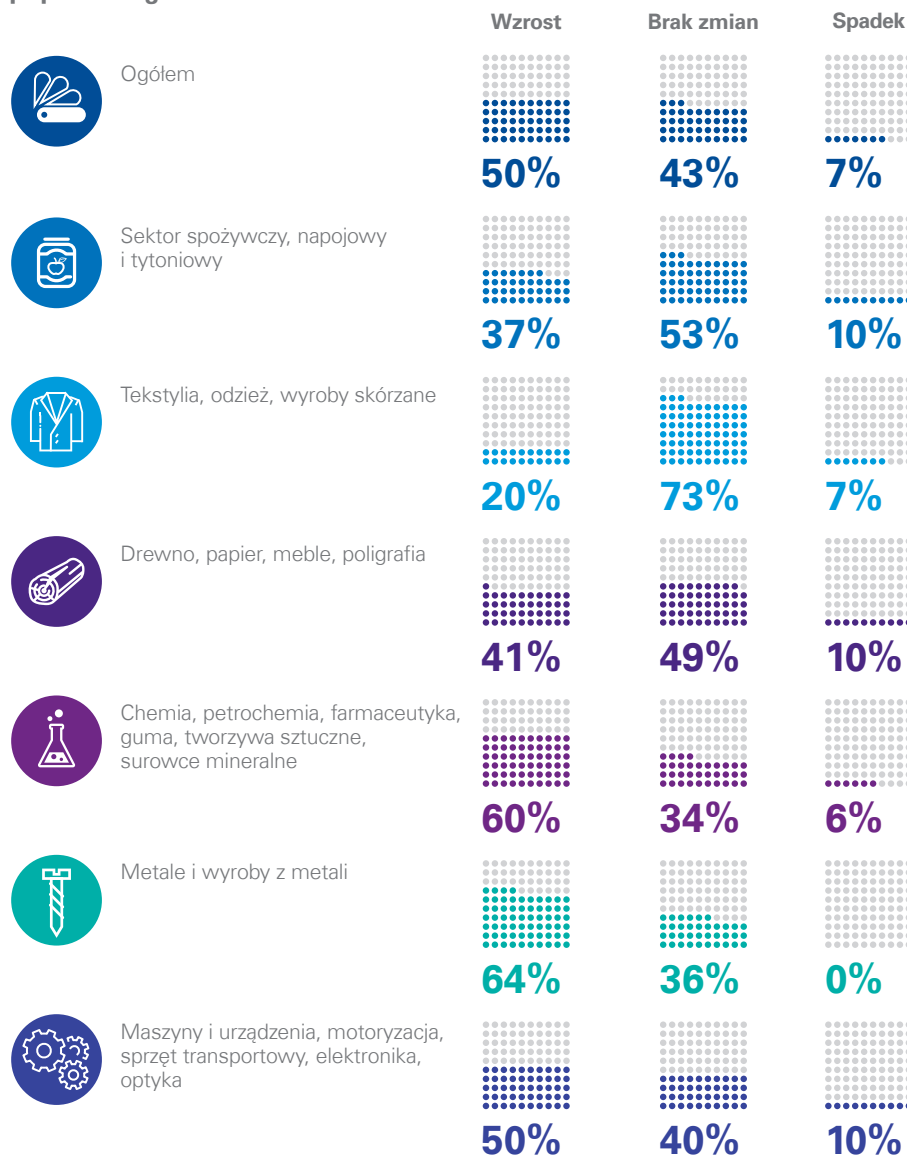
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Zatrudnienie w badanych firmach w stosunku do roku poprzedniego (łącznie z pracownikami czasowymi i agencyjnymi)

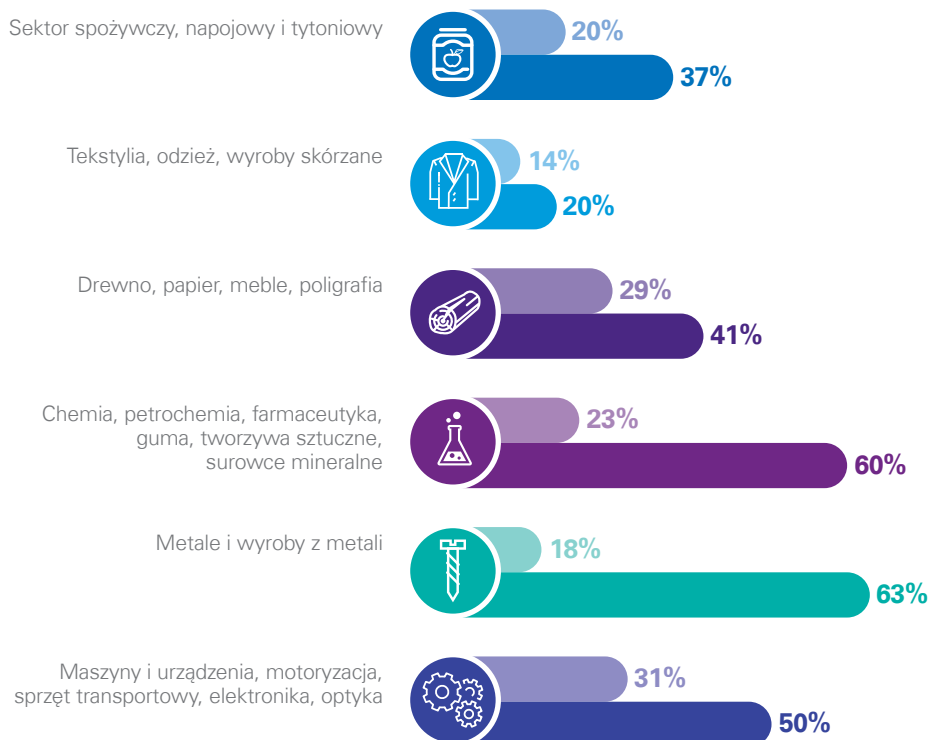
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Zatrudnienie w badanych firmach w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Odsetek firm planujących wzrost zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego

■ 2013 w porównaniu do 2012 roku ■ 2017 w porównaniu do 2016 roku

W porównaniu z 2013 rokiem widać wyraźną tendencję wzrostową. Ankietowane przedsiębiorstwa w większości nastawione są na wzrost zatrudnienia, podczas gdy 4 lata wcześniej zorientowane były głównie na utrzymanie aktualnej liczby pracowników.

Prognozy firm przetwórstwa przemysłowego dotyczące liczby zatrudnionych pracowników różnią się w zależności od branży. Największy wzrost zatrudnienia przewiduje branża metalowa (63% firm) oraz chemiczna (60%), która to odznacza się stosunkowo dużym zapotrzebowaniem na nowych pracowników. Oba te sektory, w porównaniu z poprzednią edycją badania, kilkakrotnie zwiększyły zapotrzebowanie na pracowników.

Firmy, które przewidują redukcję poziomu zatrudnienia, pochodzą w szczególności z branży spożywczej. Sektor ten jest w dużym stopniu nastawiony na utrzymanie zatrudnienia na niezmiennym poziomie.

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Obecny rynek pracy stanowi dla całego przemysłu niemałe wyzwanie. Dostęp do wysoko wykwalifikowanych specjalistów i inżynierów jest ograniczony, ciężko także o szeroko rozumianych pracowników produkcyjnych. Jako firma staramy się wychodzić tej sytuacji naprzeciw. Jakiś czas temu rozpoczęliśmy współpracę ze szkołami zawodowymi i technicznymi oraz uczelniami wyższymi. Korzyści z tej relacji są obopólne: my przekazujemy swoją wiedzę i doświadczenie, realnie wpływając na szkolnictwo w Polsce. Z drugiej strony mamy możliwość przyjmowania uczniów i studentów na staże oraz praktyki.

Jerzy Popławski

Wiceprezes, Dyrektor Finansowy
Elzab

Znalezienie wykwalifikowanych pracowników jest jednym z kluczowych wyzwań badanych firm produkcyjnych

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Rodzaj zatrudnianych pracowników

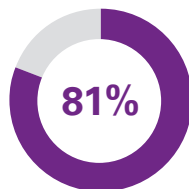
Zdecydowana większość firm, z którymi przeprowadzone zostały wywiady bezpośrednie, zwraca uwagę na coraz większy problem ze znalezieniem pracowników. Dotyczy to przedsiębiorstw ze wszystkich branż, o różnej wielkości, specyfice działalności oraz lokalizacji. Wyzwaniem jest nie tylko znalezienie wysoko wykwalifikowanych specjalistów, ale także pracowników produkcyjnych.

Analizując strukturę zatrudnienia, warto zwrócić uwagę na profil nowych pracowników, których zatrudnienie planują firmy. Największe zgłaszane zapotrzebowanie jest na pracowników produkcyjnych. Aż 81% przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego planuje zatrudnić takie osoby. Ponad połowa (58%) zamierza zwiększyć zatrudnienie

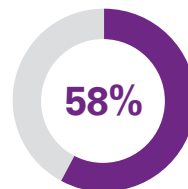
w firmie o nowych inżynierów oraz wysoko wykwalifikowanych pracowników produkcyjnych, a blisko co czwarta firma chce obsadzić stanowiska o profilu administracyjnym. Dodatkowo wiele firm biorących udział w badaniu przyznaje, że ich organizacje poszukują również osób do działów sprzedażowych (pracowników handlowych) i marketingu.

Biorąc pod uwagę profil zatrudnianych pracowników ze względu na branże, widać, że największe zapotrzebowanie na pracowników produkcyjnych zgłaszane jest w firmach z sektora tekstylnego oraz w branży drzewnej, gdzie aż 94% firm ma takie plany. Wiele firm, z którymi przeprowadzono indywidualne wywiady, współpracuje ze szkołami (głównie zawodowymi i technicznymi) oraz uczelniami wyższymi w celu późniejszego pozyskania pracowników o potrzebnych kwalifikacjach.

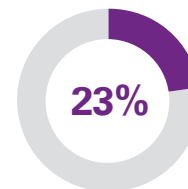
Typy pracowników, których planują zatrudnić firmy

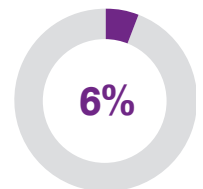
Pracownicy produkcyjni

Inżynierowie i pracownicy produkcyjni o wysokich kwalifikacjach

Pracownicy administracyjni

Inni

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

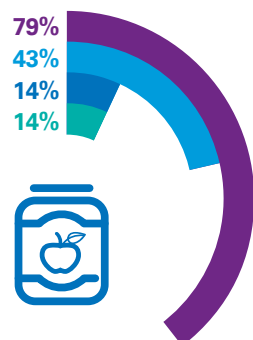

Współpraca ze szkołami technicznymi i uczelniami wyższymi w znacznym stopiu ułatwia pozyskiwanie wykwalifikowanych pracowników

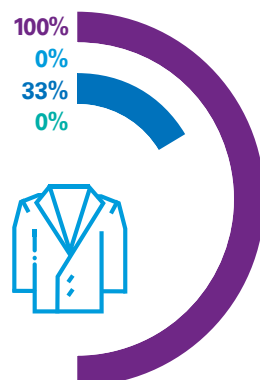
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Typy pracowników, których planują zatrudnić firmy

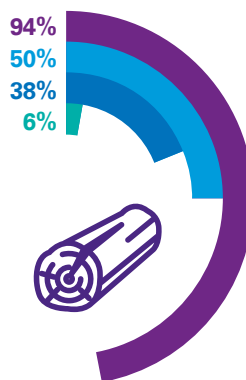
Sektor spożywczy,
napojowy i tytoniowy

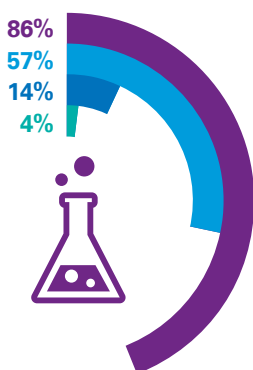
Tekstylnia, odzież,
wyroby skórzane

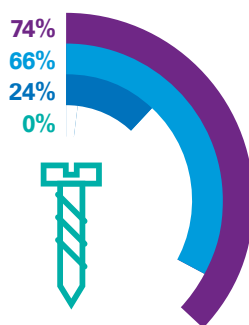
Drewno, papier,
meble, poligrafia

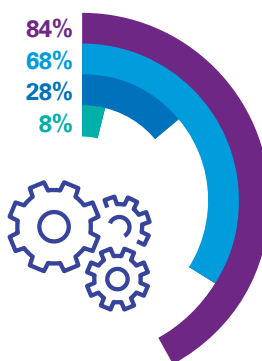
Chemia, petrochemia,
farmaceutyka, guma, tworzywa
sztuczne, surowce mineralne

Metale
i wyroby z metali

Maszyny i urządzenia,
motoryzacja, sprzęt
transportowy, elektronika,
optyka

Zatrudnienie inżynierów oraz wysoko wykwalifikowanych pracowników o profilu produkcyjnym planują głównie firmy z branż elektromaszynowej oraz metalowej. Najmniejsze zapotrzebowanie jest na pracowników administracyjnych, największe zainteresowanie nimi prezentują firmy z sektora drzewnego (38%).

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

94% dużych przedsiębiorstw planuje zatrudnić **pracowników produkcyjnych**

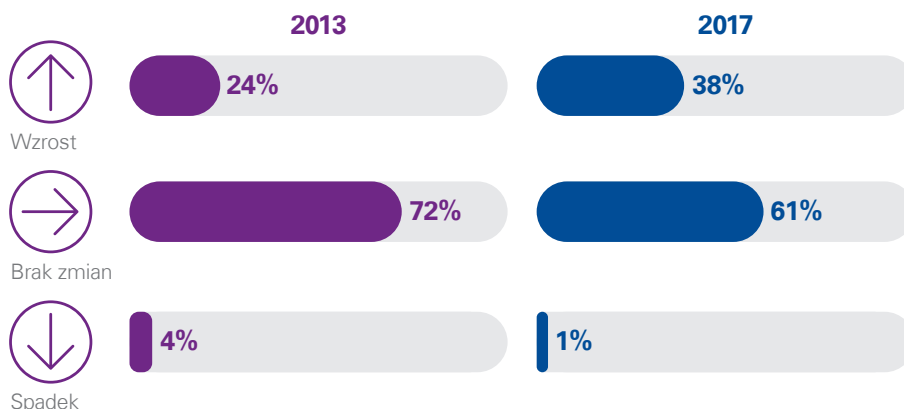
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Nakłady na szkolenia

Aż 38% badanych firm przetwórstwa przemysłowego planuje inwestować w kapitał ludzki poprzez zwiększanie nakładów na szkolenia swoich pracowników. Jest to wynik o ponad połowę wyższy niż w 2013 roku, kiedy to mniej niż jedna czwarta firm deklaruwała taką formę inwestowania w zasoby ludzkie. Sześć na dziesięć firm natomiast chce utrzymać nakłady na szkolenia na niezmiennym poziomie.

Zdecydowanie najczęściej chęć podwyższania kwalifikacji swoich pracowników poprzez szkolenia wyrażają przedsiębiorstwa bardzo duże, zatrudniające powyżej 500 osób, gdzie prawie połowa ma w planach zwiększenie nakładów na ten cel. Branżą, która w największym stopniu inwestuje w kapitał ludzki, jest sektor elektromaszynowy, w którym aż 45% firm deklaruje wzrost nakładów na szkolenia pracowników.

Nakłady na szkolenia pracowników w ciągu najbliższego roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Planując zmiany zatrudnienia w firmie, bierzemy pod uwagę liczbę zleceń, które musimy obsłużyć. Staramy się na bieżąco obserwować rynek pracownika, gdyż obecnie trudno jest o dobrych specjalistów, co przekłada się na wyższe nakłady na szkolenia i presję podwyżek. Nie mamy natomiast problemów z rotacją w firmie. Prowadzimy programy stażowe, korzystamy z projektów europejskich, które pomagają nam wspierać naszych pracowników w rozwoju, podwyższać ich kwalifikacje i zwiększać satysfakcję z pracy.

Jacek Sosnecki
Dyrektor Produkcji
Ferrum

Sytuacja makroekonomiczna w Polsce nie wpływa na nasz wolumen produkcji – większość eksportujemy do krajów Unii Europejskiej. Nie oznacza to jednak, że nie dotykają nas lokalne uwarunkowania gospodarcze – na przykład stan rynku pracy wymusza inwestycje w ludzi. Naszym pracownikom oferujemy liczne szkolenia i benefity pozapłacowe. Należy jednak zauważyć, że w efekcie koszty pracy rosną, przez co atrakcyjność Polski jako miejsca lokalizowania nowych zakładów produkcyjnych jest coraz niższa.

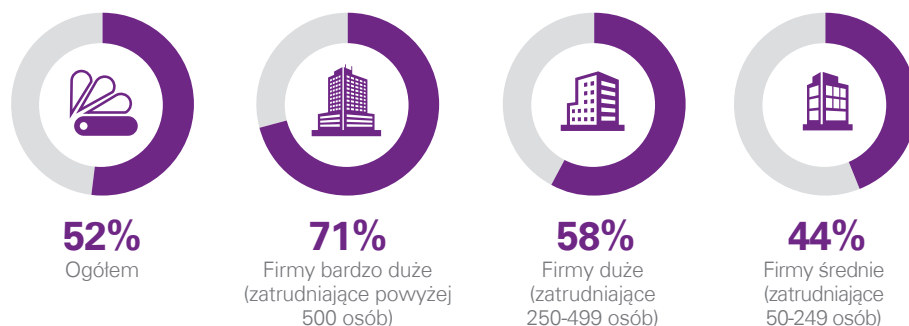
Krystian Puła
Dyrektor Finansowy
Maco Productions Polonia

3.4 Inwestycje w efektywność operacyjną

W celu realizacji założonych strategii działania przedsiębiorstwa starają się, aby ich zasoby były optymalne i efektywne, a poprawa wewnętrznych procesów często przekłada się na znaczne oszczędności. Ponad połowa badanych firm w najbliższym czasie przeprowadzi znaczące optymalizacje, w tym często wdrożenie systemów IT.

Firmy planujące wprowadzić istotne optymalizacje lub zmiany w procesach biznesowych w ciągu najbliższego roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Wzrost efektywności

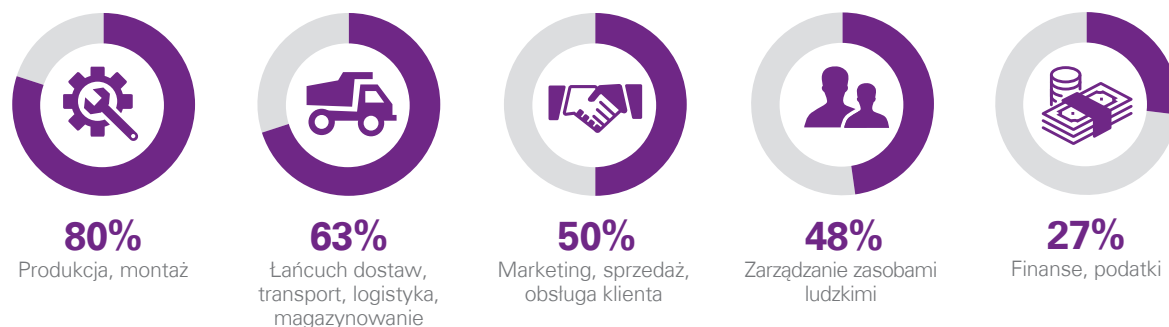
Jak wynika z przeprowadzonego badania, firmy nie są w pełni zadowolone ze sposobu swojego działania i zdają sobie sprawę z konieczności jego modyfikacji. Im większa firma, tym częściej będzie w najbliższym czasie wprowadzać optymalizacje lub zmiany do swoich procesów biznesowych.

Najczęściej wskazywanym obszarem, w którym przeprowadzone będą optymalizacje, jest obszar produkcji i montażu (80%), bardzo wiele przedsiębiorstw (63%) planuje także poprawić swoje działania związane z łańcuchem dostaw, transportem, logistyką i magazynowaniem. Co druga firma zakłada udoskonalenie procesów związanych z marketingiem, sprzedażą i obsługą klienta oraz z zarządzaniem

zasobami ludzkimi. Najmniej doceniany jest natomiast obszar finansów i podatków, który usprawnić planuje jedynie 27% przedsiębiorstw. Większość badanych przedsiębiorstw kładzie nacisk głównie na swoją działalność produkcyjną, a mniej uwagi poświęca finansowej stronie działalności.

Jak wynika z badania, obszar, który firmy zamierzają usprawnić, nie jest zależny od branży, wielkości przedsiębiorstwa czy skali działalności. Różnica widoczna jest przy optymalizacjach w zakresie marketingu, sprzedaży i obsługi klienta, które planuje znacznie mniej firm, których dominującym źródłem przychodów jest sprzedaż na eksport (41%) niż firm skupiających się na rynku krajowym (59%), co może świadczyć o lepiej zaprojektowanych procesach firm z międzynarodową siecią sprzedaży.

Obszary, których dotyczy będą prowadzone optymalizacje procesów

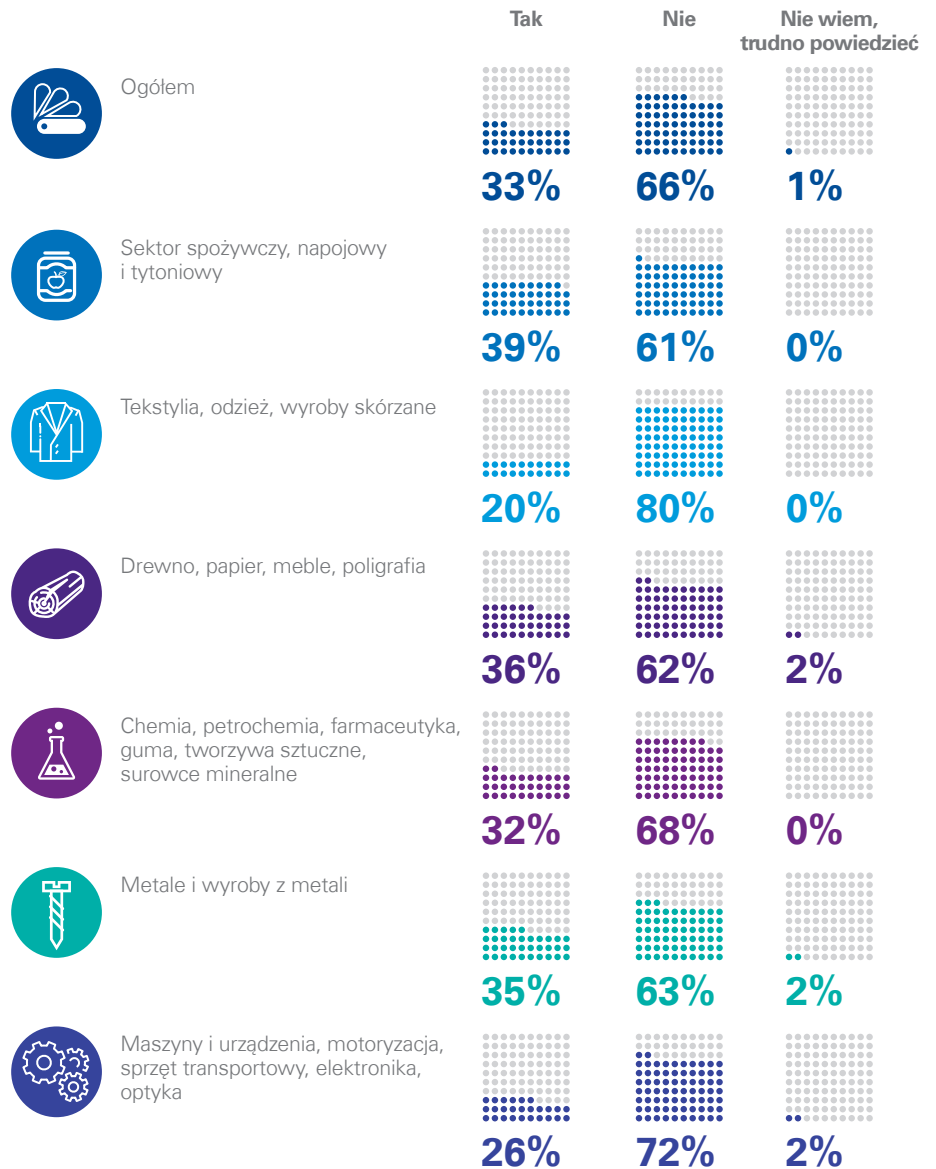
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Na pytanie odpowiadały firmy, które planują wprowadzić istotne optymalizacje lub zmiany procesów biznesowych do końca 2017 roku. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

Systemy informatyczne

Co trzecia firma produkcyjna do końca 2017 roku planuje usprawnić swoje funkcjonowanie poprzez wdrożenie nowego systemu informatycznego. W badaniu z 2013 roku wprowadzenie systemów IT miało w planach mniej, bo jedynie 26% badanych podmiotów. Ciągłe usprawnienia w tym zakresie nie są już sposobem na zdobycie przewagi konkurencyjnej, a stanowią niezbędny element działalności. Analizując odpowiedzi podmiotów z różnych sektorów widoczna jest różnica pomiędzy tegorocznym badaniem a edycją z 2013 roku. Branże, które cztery lata temu były najmniej zainteresowane implementacją systemów informatycznych (spożywcza i metalowa) w 2017 roku plasują się w czołówce.

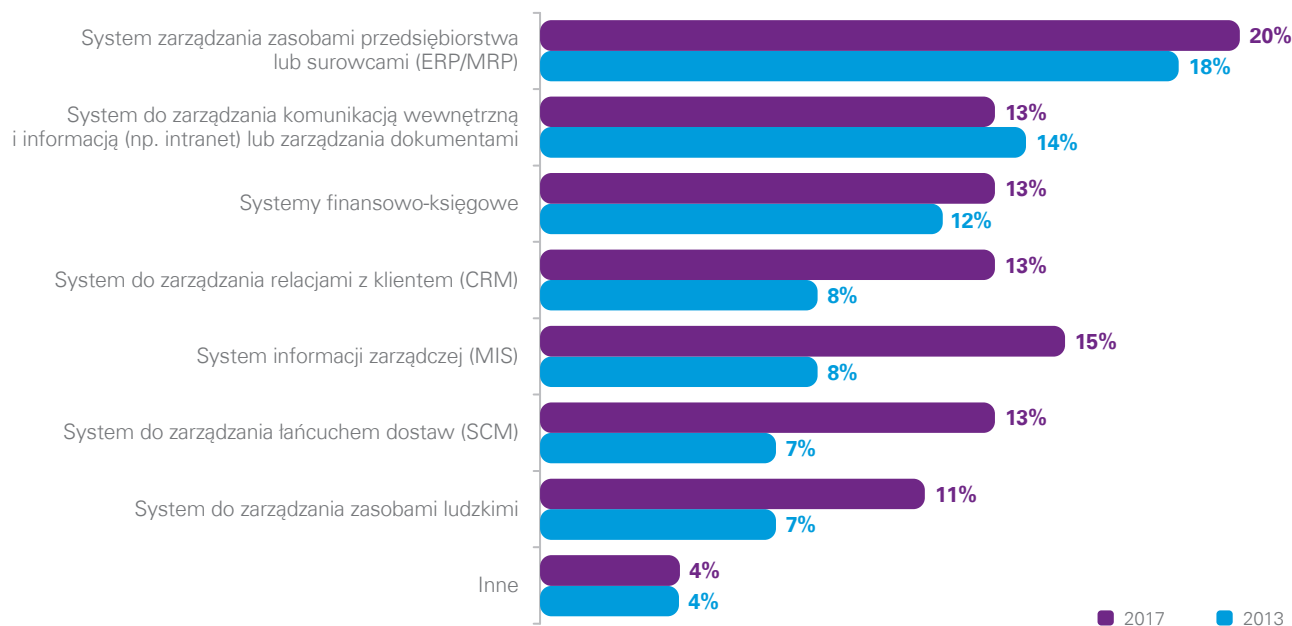
Można zaobserwować zależność związaną z wielkością przedsiębiorstwa – częściej systemy IT będą implementować największe firmy, co może wynikać nie tyle z braku odpowiednich rozwiązań, ile z potrzeby wprowadzenia nowych, sprawniejszych systemów informatycznych.

Plany badanych przedsiębiorstw związane z wdrożeniem systemów informatycznych o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania przedsiębiorstwa w 2017 roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Typy systemów informatycznych, których wdrożenie jest planowane do końca roku przez badane przedsiębiorstwa

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

Mimo iż odsetek firm planujących wdrożenie systemu IT znacznie się zwiększył w stosunku do 2013 roku, zainteresowanie implementacją poszczególnych typów rozwiązań informatycznych zmniejszyło się. Świadczy to o bardziej kompleksowym podejściu firm w 2013 roku, kiedy jednocześnie implementowane były systemy obejmujące większą liczbę procesów.

Zdecydowanie najczęściej firmy planują wdrożyć systemy do zarządzania zasobami przedsiębiorstwa lub surowcami. Była to także najczęściej wskazywana kategoria w poprzedniej edycji badania, co świadczy o istotności tego procesu oraz o konieczności utrzymania towarzyszących mu systemów IT na najwyższym poziomie.

“

W naszej organizacji staramy się, aby innowacyjne rozwiązania pomagały nam nie tylko w lepszym zarządzaniu, ale i samym funkcjonowaniu firmy. Obecnie jesteśmy na etapie wdrażania systemu ERP, który pozwala na integrację wszystkich funkcji w firmie poprzez wykorzystanie jednej bazy danych. Nowe rozwiązanie całkowicie zmieni zakres i obieg informacji, zapewniając dostęp do tych najbardziej aktualnych.

Paweł Skrzypczak
Wiceprezes, Dyrektor Finansowy
Elektrobudowa

”

3.5 Inwestycje w innowacyjność

Innowacyjność dla wielu firm stanowi podstawową formę zdobywania przewagi konkurencyjnej na rynku, dlatego też ważne jest dla nich prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej, wprowadzanie nowych produktów oraz inwestowanie w najnowocześniejsze technologie.

Oferta produktowa

Firmy przetwórstwa przemysłowego zdają sobie sprawę z potrzeby strategicznego spojrzenia również na aspekty związane z bazą produktową, dostrzegają możliwości wzrostu i rozwoju wraz z wprowadzaniem innowacji oraz ulepszaniem swoich produktów. Niemal dwie trzecie firm do końca roku planuje wprowadzić na rynek nowe lub znacznie zmodyfikowane produkty. Czynnikiem, który różnicuje odpowiedzi w tym obszarze, nie była branża ani wielkość przedsiębiorstwa, ale własna ocena sytuacji firmy – im lepiej przedsiębiorstwo funkcjonuje, tym częściej zamierza wypuścić nowe lub istotnie ulepszone wyroby.

6 na 10 badanych przedsiębiorstw w 2017 roku **wprowadzi na rynek nowe lub istotnie ulepszone produkty**

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Olbrzymi wpływ na branżę producentów materiałów budowlanych, a tym samym na nas, mają także trendy konsumenckie (np. popularność spadzistych dachów). Jednak wbrew pozorom polski rynek nie jest otwarty na innowacje – za granicą niezwykle popularne są np. zielone dachy – w Niemczech większość firm oferuje rozwiązania w tym zakresie, u nas nadal jest to rozwiązanie stosunkowo rzadko wybierane przez klientów. W związku z tym wprowadzanie nowych produktów jest mało opłacalne. Dodatkowym wyzwaniem dla branży jest kwestia najniższej ceny przy zamówieniach publicznych. Wciąż jest to czynnik mający największy wpływ zarówno na wybór dostawcy, jak i wykonawcy, co odbywa się często kosztem jakości oferowanych produktów bądź wykonanych prac.

Piotr Widawski
Prezes Zarządu
Izolacja-Jarocin

40% bardzo dużych firm planuje wzrost nakładów na B+R w 2017 roku

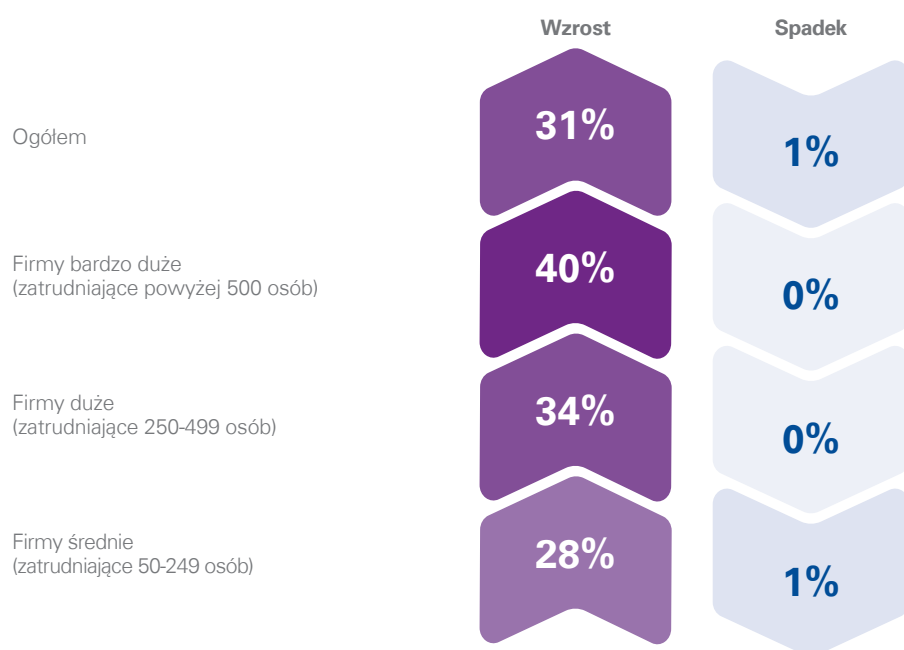
Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Działalność badawczo-rozwojowa

Działalność badawczo rozwojowa to działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowane w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz ich wykorzystania do tworzenia nowych zastosowań. Niemal połowa badanych przedsiębiorstw prowadzi taką działalność w wyspecjalizowanym dziale. Różnice widać także w zależności od branży, w której działa firma – najczęściej dedykowane komórki występują w sektorze elektromaszynowym (66%). Należy oczywiście podkreślić, że działalność B+R można prowadzić nie tylko w wyspecjalizowanym dziale, aczkolwiek jego istnienie może świadczyć o wadze, jaką przedsiębiorstwo przykłada do badań i rozwoju.

Co ważne, aż co trzecia firma w bieżącym roku zwiększy nakłady w obszarze badawczo-rozwojowym, zmniejszenie wydatków ma w planach mniej niż 1% badanych przedsiębiorstw. Częściej zwiększenie wydatków na B+R przewidują bardzo duże firmy.

Plany zmian nakładów finansowych firm w obszarze badań i rozwoju w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego

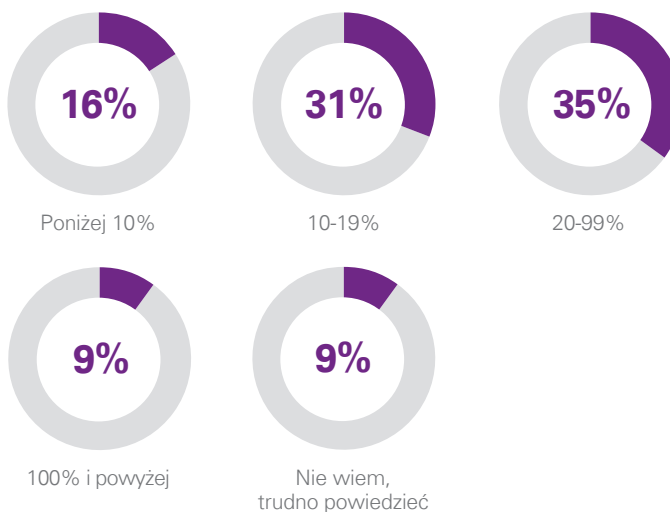

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Respondenci zostali poproszeni także o wskazanie, o ile procent wzrosną nakłady na działalność B+R. Przeważająca większość firm przeznaczy na badania i rozwój ponad 10% więcej niż rok temu, natomiast u około 9% przedsiębiorstw nakłady te będą co najmniej dwukrotnie wyższe niż w 2016 roku.

Aż 35% badanych przedsiębiorstw planuje zwiększenie zatrudnienia w obszarze badawczo-rozwojowym. Najczęściej dodatkowych pracowników w tym obszarze planują zatrudnić firmy z sektora chemicznego (57%), co świadczy o istotności badań i rozwoju dla firm z tej branży.

Procentowy wzrost nakładów w obszarze badań i rozwoju w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Na pytanie odpowiadały firmy planujące zwiększenie nakładu na B+R w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego

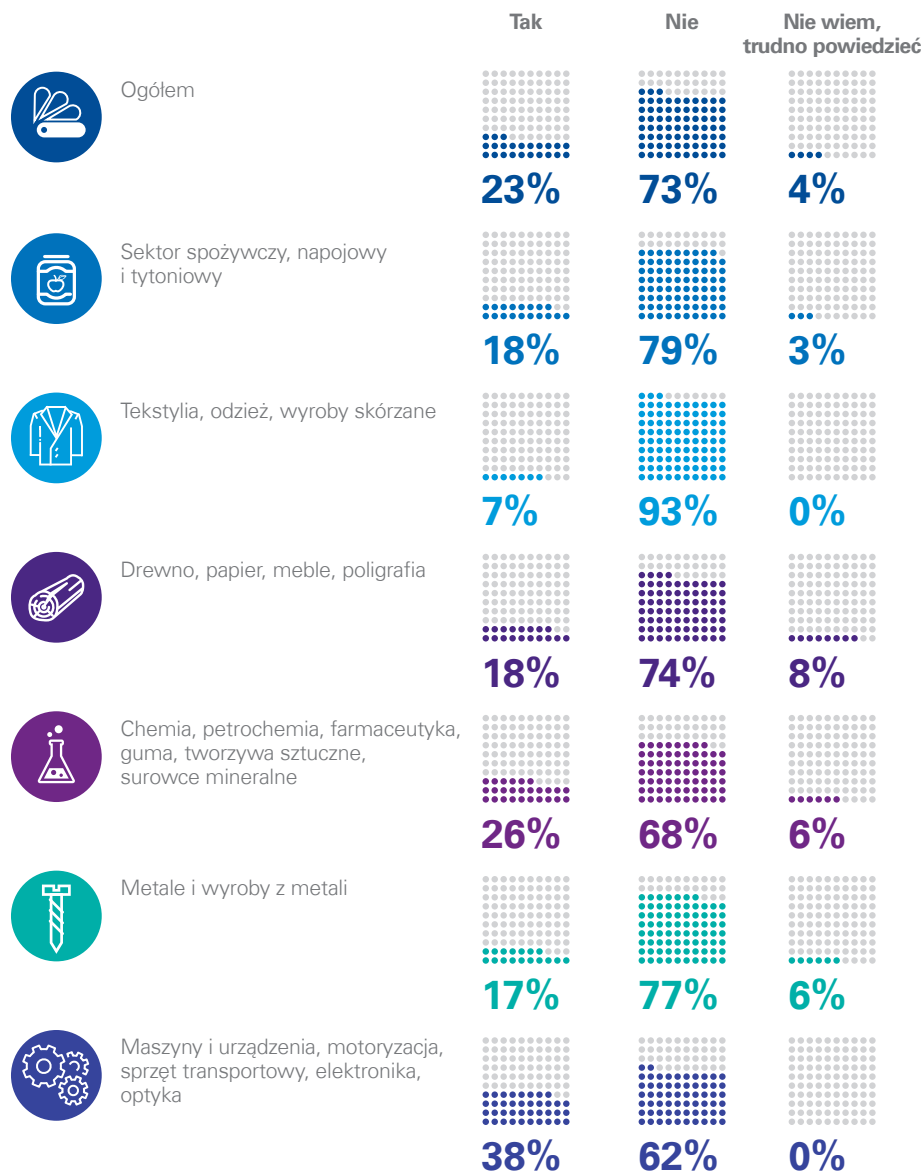
Firmy z naszej grupy prowadzą prace badawczo-rozwojowe celem opracowania nowych wzorów produktów. W ramach tych prac jedna ze spółek nawiązała współpracę z wydziałem artystycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, w ramach której studenci będą mogli odbywać praktyki i wspierać dział projektowo-wzorniczy. Dodatkowo w jednej ze spółek funkcjonuje osobny dział zajmujący się opracowaniem nowych wzorów przemysłowych.

Mieczysław Kędzierski

Prezes Zarządu
Grupa Wistil

Plany rozpoczęcia strategicznych z punktu widzenia działalności firmy inwestycji w obszarze badawczo-rozwojowym

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Niemal co czwarta firma w ciągu najbliższego roku rozpocznie strategiczne inwestycje w obszarze badawczo-rozwojowym. Zdecydowanie najczęściej plany takie mają przedsiębiorstwa z sektora elektromaszynowego – 38%.

Najczęściej nowych, strategicznych inwestycji w obszarze B+R dokonywać będą bardzo duże podmioty (29%), natomiast najrzadziej przedsiębiorstwa średnie, zatrudniające poniżej 250 pracowników (20%). Wśród dużych firm odsetek podmiotów planujących wdrożenie tego typu projektów wyniósł 25%.

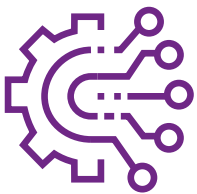
Co trzecia badana firma w 2017 roku **zwiększy zatrudnienie w obszarze B+R**

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Przemysł 4.0

W sektorze przetwórstwa przemysłowego zmiany następujące w wyniku pojawiających się nowych technologii można łączyć ze zjawiskiem kolejnej rewolucji przemysłowej. Zmiana podejścia jest procesem ewolucyjnym – cząstkowy postęp w różnych obszarach przemysłu i technologii cyfrowych składa się na większą całość. Dochodzi do fuzji odrębnych dotąd struktur, technologii i rozwiązań, które w efekcie zmieniają system funkcjonowania i zarządzania przedsiębiorstwami. Hasło Przemysł 4.0 po raz pierwszy pojawiło się kilka lat temu i jest coraz szerzej stosowanym zbiorczym określeniem na zaawansowane, inteligentne rozwiązania automatyzacyjne w przemyśle. Co piąty respondent jest zaznajomiony z tym pojęciem, a po podaniu krótkiej definicji, okazało się, że 25% firm biorących udział w badaniu w najbliższych latach planuje rozwój w tym kierunku.

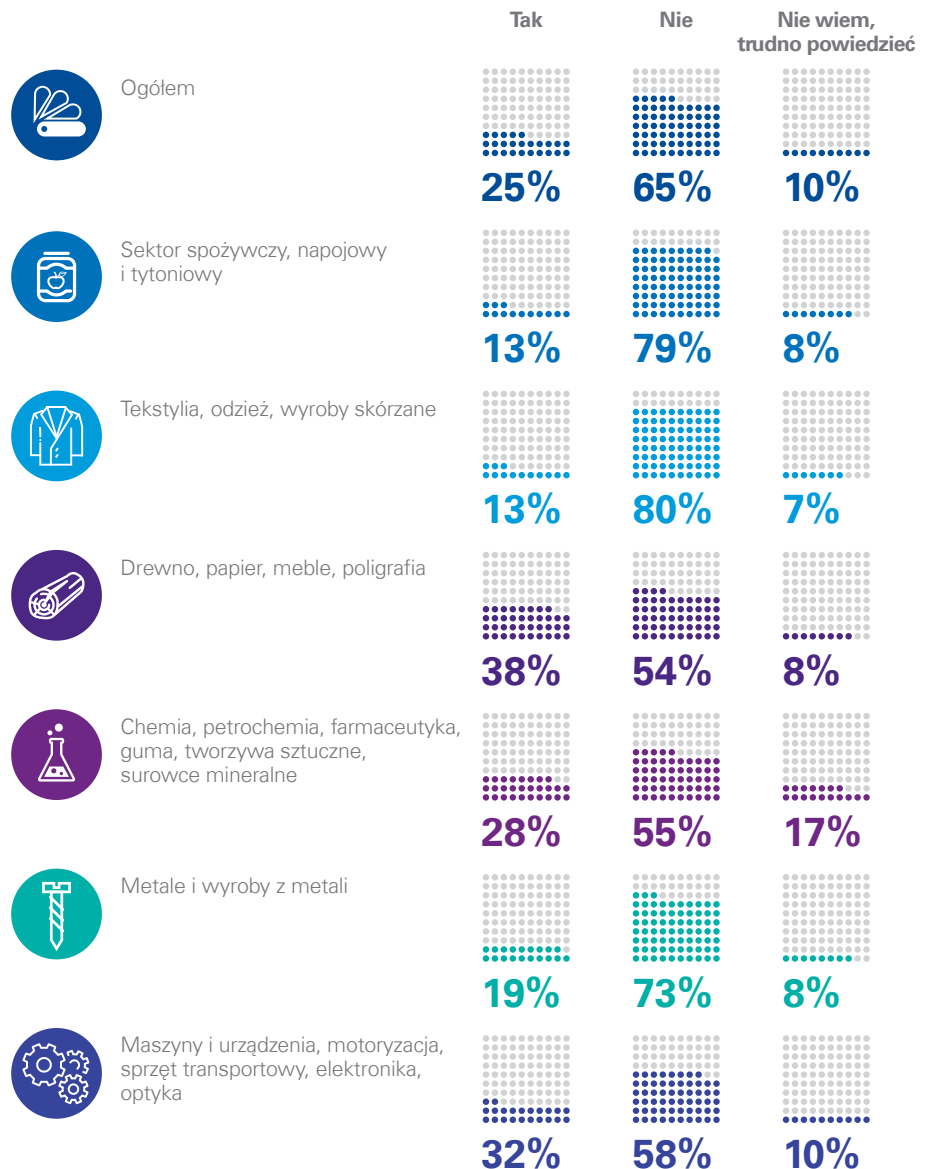
W tego rodzaju rozwiązania najczęściej inwestować będą bardzo duże firmy (33%), co w znacznej mierze może wynikać z wysokich kosztów takich inwestycji.

1/4 firm planuje rozwój w kierunku Przemysłu 4.0

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Plany przedsiębiorstw w zakresie rozwoju w kierunku Przemysłu 4.0 w najbliższej przyszłości

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

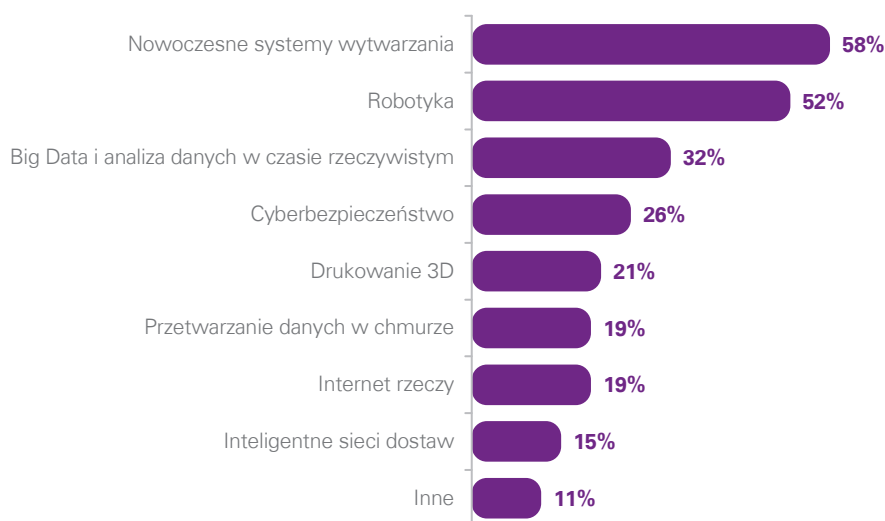

Będąc liczącą się firmą motoryzacyjną, jesteśmy w stanie inwestować w nowe, dopiero rozwijające się technologie. Dzięki temu, że, w przeciwieństwie do większości firm z branży, nie rozwijaliśmy niektórych technologii (takich jak silniki spalinowe), możemy sobie pozwolić na rozwój w innowacyjnych kierunkach, takich jak silniki wodorowe. Oprócz tradycyjnego dla nas segmentu traktorów rozwijamy segment pojazdów do prowadzenia działalności gospodarczej oraz transportu publicznego w zgodzie z koncepcją elektromobilności – dzięki inwestycjom w tym kierunku chcemy zdobyć większy udział w rynku, zapelniając niezagospodarowane przez największe koncerny nisze.

Karol Zarajczyk
Prezes Zarządu
Ursus

Obszary Przemysłu 4.0, które planują rozwijać przedsiębiorstwa

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Na pytanie odpowiadały firmy, które w najbliższej przyszłości planują rozwijać się w kierunku Przemysłu 4.0. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

Przemysł 4.0 jest pojęciem bardzo szerokim, obejmującym różnorodnie obszary, przez co jego definicja nie jest jednorodna i może być różnie rozumiana. Badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego zdecydowanie najbardziej zainteresowane są nowoczesnymi systemami wytwarzania i robotyką, czyli działaniami z najbardziej bezpośrednim przełożeniem na optymalizację i automatyzację produkcji. Co czwarta badana firma zwiększy swoje zaangażowanie w kwestie cyberbezpieczeństwa. Bezpieczeństwo informacji jest ryzykiem, które w dzisiejszych czasach staje się coraz bardziej istotne, szczególnie w świetle nowych inwestycji w takie obszary, jak Big Data, przetwarzanie danych w chmurze oraz Internet Rzeczy.

Jesteśmy firmą operującą na rynku globalnym. Przewagę konkurencyjną zdobyć można dzięki inwestycjom w nowe technologie i innowacyjność. Silną konkurencję w fotonice stanowią firmy z USA i Japonii, ale na europejskim rynku praktycznie mamy monopol – detektory wytworzone w naszej unikalnej technologii wykorzystywane są w urządzeniach pomiarowych stosowanych w przemyśle, medycynie, technice wojskowej i pracach badawczych. Swoją szansę na rozwój widzimy przede wszystkim w Przemysle 4.0, dzięki któremu już obecnie obserwujemy dynamiczny rozwój technologii detekcji i pomiarów. Będziemy mocno inwestować w rozwój technologii oraz opracowanie nowych, innowacyjnych produktów, także we współpracy z polską nauką. W chwili obecnej jesteśmy w trakcie budowy nowego zakładu produkcyjnego, który umożliwi nam 20-krotne zwiększenie produkcji i w którym będziemy wykorzystywać najnowocześniejsze technologie.

Łukasz Piekarski
Dyrektor Finansowy
VIGO System

Branża ciastek odznacza się stabilnym i cały czas kilkakrotnie większym niż na zachodzie Europy wzrostem. Aby sprostać zmieniającym się i rosnącym oczekiwaniom naszych odbiorców, inwestujemy w przede wszystkim w innowacyjność i jakość produktową oraz procesową. Nie mniej ważne są dla nas inwestycje pozwalające zwiększać skalę produkcji, w tym również w automatyzację. Inwestycje w nowoczesne rozwiązania są konieczne aby sprostać rosnącym wymaganiom konsumentów a w rezultacie zwiększać udział w rynku.

Marcin Czarnecki
Prezes Zarządu
Grupa Delicpol

4

Przeszkody i zachęty inwestycyjne

Podczas procesu inwestycyjnego pojawiają się różnorodne przeszkody i utrudnienia, które wpływają na skalę inwestycji niemal co trzeciej firmy. Siła ich wpływu jest jednak mniejsza niż w 2013 roku. Aby wesprzeć przedsiębiorstwa, instytucje publiczne udostępniają szereg ulg i dotacji, mających stanowić zachęty do inwestowania. Z takich instrumentów w zeszłym roku skorzystało 41% badanych firm, a w 2017 roku planuje skorzystać 56% przedsiębiorstw.

Przeszkody inwestycyjne

Producenci w swojej działalności inwestycyjnej nie napotykają wielu dotkliwych przeszkód. Mniej niż co trzecia ankietowana firma (31%) potwierdza istnienie utrudnień, które mogą negatywnie wpłynąć na skalę inwestycji dokonywanych w ciągu najbliższego roku. W porównaniu

z 2013 rokiem zmniejszyła się także skala odczuwalnych przeszkód. Jedynym czynnikiem, którego znaczenie wzrosło w ostatnich latach, to ryzyko polityczne na obecnych lub docelowych rynkach, co może być powiązane ze zwiększoną w stosunku do 2013 roku aktywnością firm za granicą.

2/3 przedsiębiorców **nie odczuwa utrudnień** lub przeszkód negatywnie **wpływających na inwestycje**

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

“

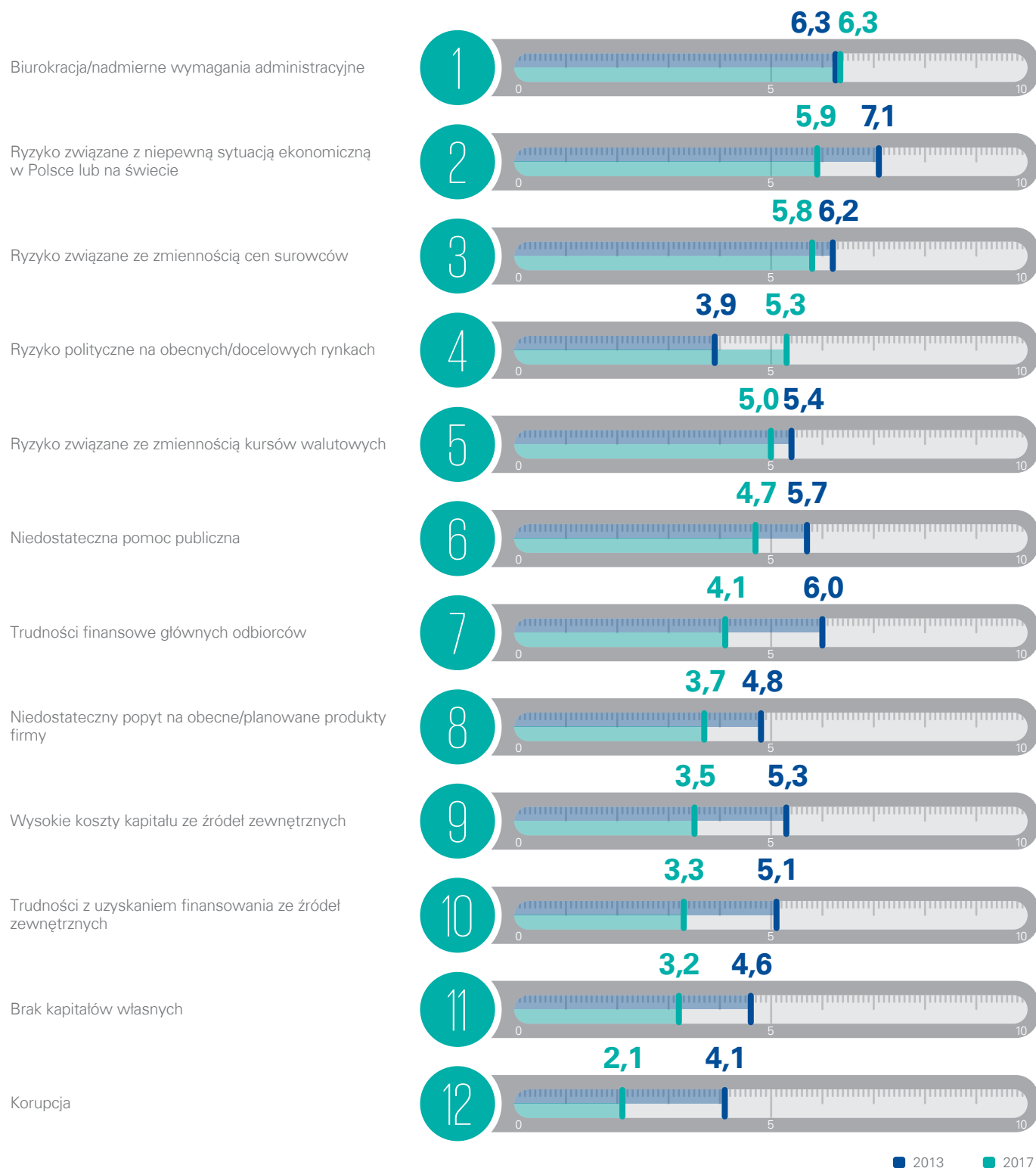
Do największych barier inwestycyjnych, które napotykamy, zaliczyć należy bariery kapitałowe. Ponieważ jesteśmy dużą firmą, jest nam trudniej zdobyć fundusze na działalność badawczo-rozwojową oraz kwestie legislacyjne – niektóre proponowane zmiany prawa na poziomie Unii Europejskiej faworyzują największe zagraniczne koncerny.

Karol Zarajczyk
Prezes Zarządu
Ursus

”

Utrudnienia i przeszkody inwestycyjne odczuwane przez badane firmy

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Na pytanie odpowiadały firmy, które odczuwają utrudnienia/przeszkody. Zastosowano skalę od 0 do 10, gdzie 0 – brak wpływu na inwestycje, 10 – maksymalny negatywny wpływ na inwestycje. Średnia ocen z 2013 oraz 2017 roku

Biurokracja oraz nadmierne wymogi administracyjne są najmocniej odczuwalnymi utrudnieniami inwestycyjnymi dla badanych przedsiębiorstw. Dalej w kolejności pojawia się ryzyko związane z sytuacją ekonomiczną w Polsce lub na świecie (5,9, spadek o 1,2), oraz ryzyko związane ze zmiennością cen surowców (5,8, spadek o 0,4).

Wielkość przedsiębiorstwa przekłada się na występowanie przeszkód – firmy duże i bardzo duże odczuwają je rzadziej i słabiej niż firmy średnie. Różnica widoczna jest przede wszystkim w odniesieniu do utrudnień związanych z pozyskiwaniem środków na inwestycje – średnie firmy częściej i dotkliwiej doświadczają braku kapitałów własnych, trudności z uzyskaniem finansowania ze źródeł zewnętrznych oraz problemów z wysokimi kosztami kapitału. Z kolei dla bardzo dużych przedsiębiorstw najbardziej problematyczne są kwestie związane z niepewnością ekonomiczną w Polsce lub na świecie (średnio 6,9) oraz ze zmiennością cen surowców (6,1), co w dużej mierze wynika ze skali prowadzonej działalności.

Pewne różnice widać także analizując odpowiedzi przedstawicieli poszczególnych branż. Przeciętnie najmniej problemów przy prowadzonych i planowanych inwestycjach napotykają przedsiębiorcy z branży elektromaszynowej, najwięcej natomiast firmy z branż chemicznej, drzewnej oraz tekstylnej. Bariery inwestycyjne związane ze zmiennością cen surowców oraz z niepewną sytuacją gospodarczą szczególnie mocno odczuwają firmy z sektora chemicznego, co związane jest ze specyfiką prowadzonej działalności.

“

W Polsce mamy wysokość podatków ustanowioną na umiarkowanym i dosyć rozsądnym poziomie, więc problemem jest nie sama wielkość obciążeń podatkowych dotyczących przedsiębiorstw, ale kwestie związane z architekturą podatków i ich interpretacją. Tutaj dopiero zaczynają się schody, gdyż obecny system podatkowy w kraju jest mało przyjazny, zawyły i niezrozumiały. Nasza firma niejednokrotnie stawiała przed problemem związanym z interpretacją i zastosowaniem właściwych dla nas przepisów.

Marian Sz wajewski

Prezes

Makani

”

“

W chwili obecnej główną barierą rozwojową jest brak systemu kształcenia młodzieży do pracy w branży ceramicznej i włókienniczej. W związku z powyższym Grupa ponosi istotne koszty na czasochłonne kształcenie pracowników, co znacznie utrudnia rozwój i podnosi koszty funkcjonowania. Nie widzimy natomiast istotnych barier związanych z pozyskaniem finansowania. W naszej firmie wykorzystujemy wiele różnych sposobów finansowania – środki własne, kredyty bankowe i leasingi. Jesteśmy zainteresowani pozyskiwaniem wsparcia finansowego dla projektów inwestycyjnych, niemniej ze względu na skalę naszej działalności spotykamy się z pewnymi barierami w tym zakresie. Związane są one albo ze zbyt wysokimi progami inwestycyjnymi, albo z wyłączeniem pewnych typów działań dla dużych przedsiębiorców. W związku z planami inwestycyjnymi w branży deweloperskiej nie wykluczamy poszukiwania partnera biznesowego zainteresowanego wniesieniem własnego know-how i kapitału do realizacji projektów na naszych gruntach.

Mieczysław Kędzierski

Prezes Zarządu

Grupa Wistil

”

56% firm produkcyjnych planuje skorzystać z wybranej formy pomocy publicznej w ciągu najbliższego roku

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Zachęty inwestycyjne

W celu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw, instytucje publiczne oferują pomoc w formie różnego rodzaju zachęt inwestycyjnych. Wiele firm właśnie dzięki przyznanym dotacjom lub ulgom jest w stanie realizować duże projekty inwestycyjne.

W ostatnim roku z pomocy publicznej w postaci różnorodnych ulg i dotacji skorzystało 41% badanych producentów. Najpopularniejszą formą wsparcia są granty przyznawane w ramach programów operacyjnych Unii Europejskiej, z których skorzystało najwięcej, bo 35% firm, a jedna

czwarta planuje się o nie ubiegać w najbliższej przyszłości. Następne w kolejności są zachęty podatkowe związane z działalnością w Specjalnych Strefach Ekonomicznych (27% firm) oraz zwolnienia z podatku od nieruchomości (25%).

Inne, często wymieniane odpowiedzi to dotacje z urzędów pracy oraz środki z PFRON. Część grantów przyznawana jest w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, stąd też z programów operacyjnych Unii Europejskiej zdecydowanie częściej korzystają przedsiębiorstwa średnie (30% badanych firm) niż podmioty duże (21%) lub bardzo duże (13%).

Formy pomocy publicznej, z której korzystały firmy w ciągu ostatniego roku

Granty w ramach programów operacyjnych Unii Europejskiej

35%

Zachęty podatkowe związane z działaniem w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

27%

Zwolnienie z podatku od nieruchomości

25%

Dotacje na działalność badawczo-rozwojową

18%

Kredyt technologiczny

13%

Ulga badawczo-rozwojowa

9%

Inne

23%

Formy pomocy publicznej, z której firmy planują skorzystać w ciągu najbliższego roku

25%

17%

14%

11%

11%

10%

2%

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm. Na pytanie odpowiadały firmy, które w ciągu ostatniego roku korzystały z pomocy publicznej. Respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi

Jesteśmy firmą nastawioną na innowacje – nasze produkty muszą być coraz mniejsze, bardziej funkcjonalne, a przede wszystkim dostosowane zarówno do zmieniających się wymagań prawnych jak i trendów rynkowych. Na działalność innowacyjną przeznaczamy znaczną część naszych wydatków inwestycyjnych, angażujemy w nią także bardzo wielu naszych pracowników. Niezwykle przydatną odpowiedzią na nasze potrzeby jest podatkowa ulga na badania i rozwój.

Jerzy Popławski

Wiceprezes, Dyrektor Finansowy
Elzab

Korzystanie ze środków unijnych, wbrew pozorom, jest bardzo kosztowne (szczególnie dla dużych podmiotów gospodarczych), a proces ich pozyskiwania trwa niezwykle długo. Jednocześnie w istotny sposób ogranicza elastyczność realizowanych przedsięwzięć. Dlatego też przy dużych inwestycjach korzystamy z innych źródeł: przede wszystkim kredytów, obecnie stosunkowo tanich, i pożyczek w ramach grupy.

Dariusz Dombrowski

Dyrektor Finansowy
Grupa Wentworth

Metodyka badania

Analiza działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego bazuje na następujących metodach badawczych: analizie danych wtórnych, badaniu ankietowym wśród firm przetwórstwa przemysłowego oraz indywidualnych wywiadach pogłębionych.

Analiza danych wtórnych

W raporcie wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego. Firmy produkcyjne zostały podzielone ze względu na przedmiot działalności. Zastosowano podział na sześć głównych branż stanowiących łącznie przemysł przetwórczy w Polsce. Analizie podlegały przedsiębiorstwa z sekcji C PKD 2007. W celu wyodrębnienia głównych branż zastosowano poniższy klucz podziału przedsiębiorstw wg PKD 2007 na główne branże opisane w raporcie.

PKD 2007

Dział 10 – produkcja artykułów spożywczych

Dział 11 – produkcja napojów

Dział 12 – produkcja wyrobów tytoniowych

Dział 13 – produkcja wyrobów tekstylnych

Dział 14 – produkcja odzieży

Dział 15 – produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych

Dział 16 – produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Dział 17 – produkcja papieru i wyrobów z papieru

Dział 18 – poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

Branże

sektor spożywczy, napojowy i tytoniowy

tekstylna, odzież i wyroby skórzane

drewno, papier, meble i poligrafia

PKD 2007

Branże

Dział 19 – wytwarzanie i przetwarzanie koks i produktów rafinacji ropy naftowej

Dział 20 – produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych

Dział 21 – produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

Dział 22 – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

Dział 23 – produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

chemia, petrochemia, farmaceutyka, guma, tworzywa sztuczne i surowce mineralne

Dział 24 – produkcja metali

Dział 25 – produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

metale i wyroby z metali

Dział 26 – produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych

Dział 27 – produkcja urządzeń elektrycznych

Dział 28 – produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

Dział 29 – produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli

Dział 30 – produkcja pozostałego sprzętu transportowego

maszyny i urządzenia, motoryzacja, sprzęt transportowy, elektronika i optyka

Dział 31 – produkcja mebli

drewno, papier, meble i poligrafia

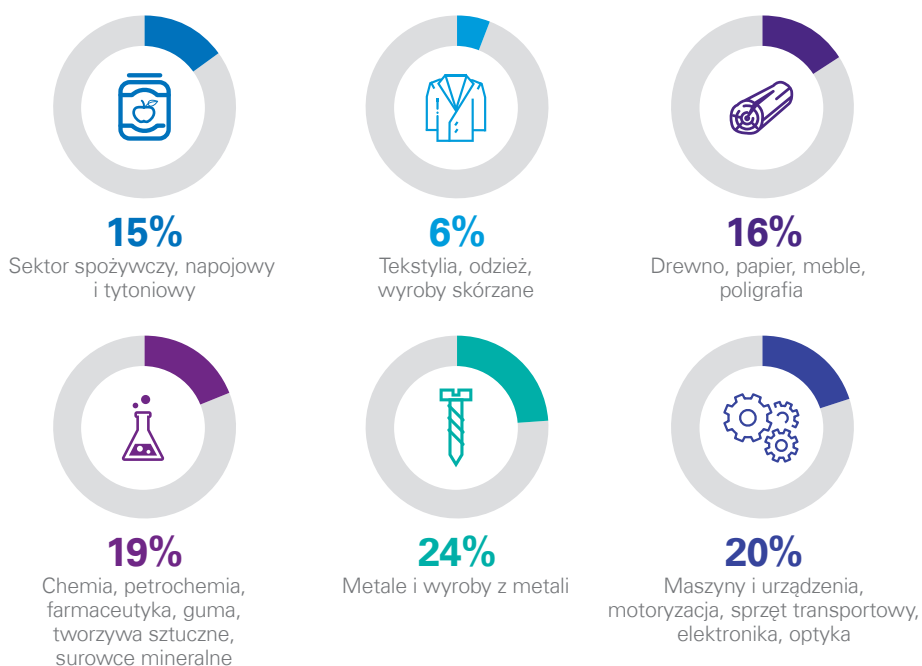
Dla ułatwienia w treści raportu zastosowano następujące nazwy skrótowe dla poszczególnych branż wymienionych powyżej:

- Sektor spożywczy, napojowy i tytoniowy – branża spożywcza,
- Tekstylna, odzież i wyroby skórzane – branża tekstylna,
- Drewno, papier, meble, poligrafia – branża drzewna,
- Chemia, petrochemia, farmaceutyka, guma, tworzywa sztuczne, surowce mineralne – branża chemiczna,
- Metale i wyroby z metali – branża metalowa,
- Maszyny i urządzenia, motoryzacja, sprzęt transportowy, elektronika, optyka – branża elektromaszynowa.

Badanie firm produkcyjnych

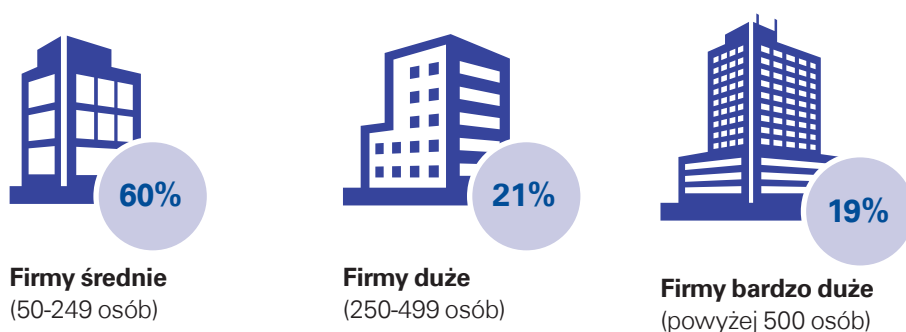
Badanie, którego celem było poznanie planów inwestycyjnych działających w Polsce firm produkcyjnych, zrealizowano z udziałem firmy badawczej Millward Brown na grupie 252 firm. Respondentami były osoby na poziomie zarządu lub dyrektora odpowiedzialne za rozwój przedsiębiorstwa i/lub inwestycje. Badanie zostało przeprowadzone metodą CATI (ang. *Computer Assisted Telephone Interview*) w okresie od kwietnia do czerwca 2017 roku.

Struktura badanych firm ze względu na sektor

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Wielkość firmy

Źródło: KPMG w Polsce na podstawie badania firm

Ponadto w raporcie powoływano się na wyniki analogicznego badania przeprowadzonego w ostatnim kwartale 2012 roku na próbie 308 firm.

Kontakt

KPMG Sp. z o.o.

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Anna Sińczuk

Doradztwo podatkowe

Partner
E: asinczuk@kpmg.pl

Rafał Wiza

Audyt

Partner
Szef zespołu Private Equity
E: rwiza@kpmg.pl

Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja

Dyrektor
E: mmaruszczak@kpmg.pl

KPMG.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
T: +48 12 424 94 00
F: +48 12 424 94 01
E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
F: +48 61 845 46 01
E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2
50-265 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
F: +48 71 370 49 01
E: wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
T: +48 58 772 95 00
F: +48 58 772 95 01
E: gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 34
40-028 Katowice
T: +48 32 778 88 00
F: +48 32 778 88 10
E: katowice@kpmg.pl

Łódź

al. Piłsudskiego 22
90-051 Łódź
T: +48 42 232 77 00
F: +48 42 232 77 01
E: lodz@kpmg.pl

.....
© 2017 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie i gospodarce prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Poglądy i opinie wyrażone w powyższym tekście prezentują zapatrywania autorów i mogą nie być zbieżne z poglądami i opiniami KPMG Sp. z o.o.